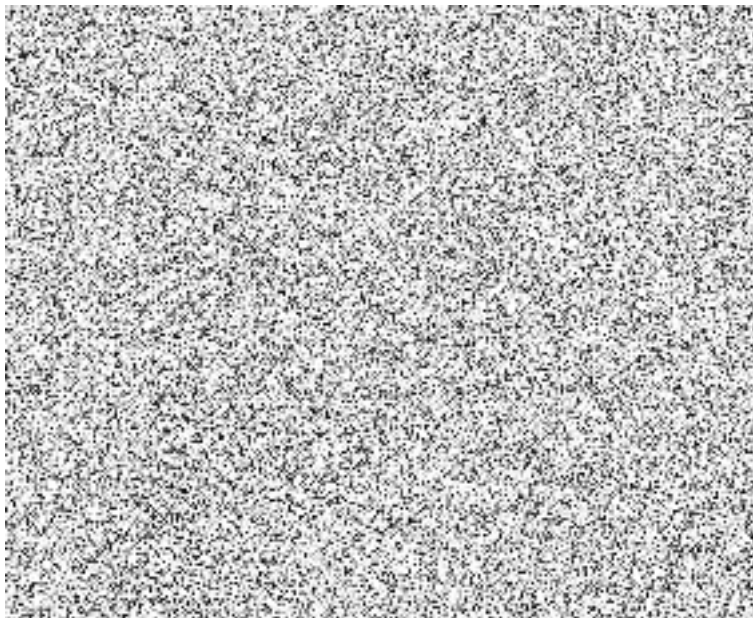

Propojení Dunaj – Dyje

Naturový screening report

Zpracováno v Karlových Varech dne 16. 5. 2025

Obsah

1. Úvod	5
1.1. Zadání	5
1.2. Cíl naturového screening reportu	5
1.3. Postup zpracování	5
1.4. Seznam zkratk.....	5
2. Údaje o záměru	7
2.1. Základní údaje	7
2.2. Lokalizace	8
2.3. Další údaje o záměru	8
2.4. Údaje o vstupech.....	8
2.5. Údaje o výstupech	8
3. Údaje o lokalitách Natura 2000	9
3.1. Identifikace potenciálně dotčených evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.....	9
3.2. Popis potenciálně dotčených lokalit soustavy Natura 2000	13
3.2.1. EVL CZ0624095 Údolí Dyje	13
3.2.2. EVL CZ0624096 Podyjí	15
3.2.3. EVL CZ0624001 Meandry Dyje	18
3.2.4. PO CZ0621032 Podyjí	19
3.3. Identifikace potenciálně dotčených předmětů ochrany EVL CZ0624095 Údolí Dyje, EVL CZ0624096 Podyjí, EVL CZ0624001 Meandry Dyje a PO CZ0621032 Podyjí	20
3.4. Popis (biologie a obecných biotopových nároků) potenciálně dotčených předmětů ochrany..	26
3.4.1. 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	26
3.4.2. 3270 bahnité břehy řek s vegetací svazů <i>Chenopodion rubri</i> p.p. a <i>Bidention</i> p.p.	26
3.4.3. 9170 dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	27
3.4.4. 9180 lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklích	27
3.4.5. 6430 vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně	28
3.4.6. 1134 hořavka duhová (<i>Rhodeus amarus</i>).....	28
3.4.7. 1124 hrouzek běloploutvý (<i>Gobio albipinnatus</i>) syn. hrouzek Vladykovův (<i>Romanogobio vladykovi</i>).....	29
3.4.8. 1083 roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	30
3.4.9. 1167 čolek dravý (<i>Triturus carnifex</i>).....	31
3.4.10. 1163 vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	32
3.4.11. 1037 klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>).....	33
4. Hodnocení vlivů záměru na předměty ochrany a celistvost potenciálně dotčených EVL CZ0624095 Údolí Dyje, EVL CZ0624096 Podyjí, EVL CZ0624001 Meandry Dyje a PO CZ0621032 Podyjí.....	34

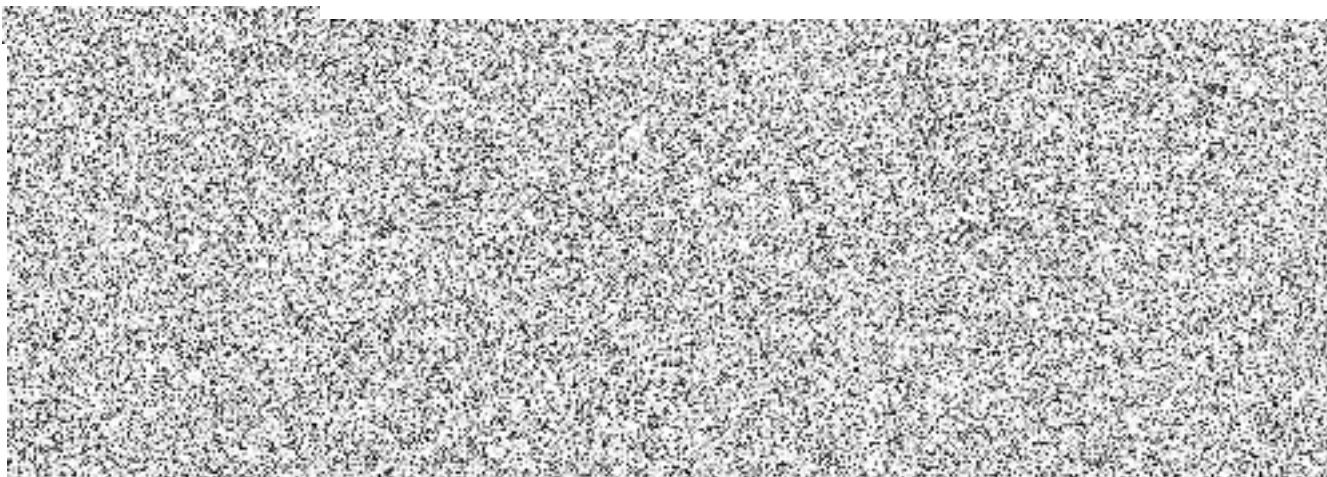
4.1. Hodnocení úplnosti podkladů pro posouzení	34
4.2. Negativní vlivy záměru	34
4.3. Hodnocení vlivů záměru na dotčené předměty ochrany	34
4.3.1. 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	35
4.3.2. 3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů <i>Chenopodion rubri</i> p.p. a <i>Bidention</i> p.p.	36
4.3.3. 9170 dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	37
4.3.4. 9180 lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklích	38
4.3.5. 6430 vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně	38
4.3.6. 1134 hořavka duhová (<i>Rhodeus amarus</i>).....	39
4.3.7. 1124 hrouzek běloploutvý (<i>Gobio albipinnatus</i>) syn. hrouzek Vladykovův (<i>Romanogobio vladykovi</i>).....	40
4.3.8. 1038 roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	41
4.3.9. 1167 čolek dravý (<i>Triturus carnifex</i>).....	42
4.3.10. 1163 vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	43
4.3.11. 1037 klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>).....	44
4.4. Hodnocení vlivů záměru na celistvost lokalit EVL CZ0624095 Údolí Dyje, EVL CZ0624096 Podyjí, EVL CZ0624001 Meandry Dyje a PO CZ0621032 Podyjí	45
4.5. Vyhodnocení kumulativních záměrů, synergických a spolupůsobících vlivů	47
4.6. Hodnocení možných přeshraničních vlivů.....	47
4.7. Stanovení pořadí variant záměru	47
5. Závěr	48
5.1. Závěr z hlediska významnosti vlivu.....	48
5.2. Opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru včetně jejich odůvodnění	48
5.3. Srovnání vlivu záměru bez opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů	48
6. Použité zdroje informací.....	49
Literatura	49
Legislativa	49
Internetové zdroje	50
7. Přílohy.....	51
7.1. Rozhodnutí o autorizaci.....	51

Základní údaje:

Objednatel:

Zpracovatel naturového screening reportu:

Spolupráce:

Název záměru:

1. Úvod

1.1. Zadání

Předmětem naturového screening reportu (=expertního posouzení) je popis předpokládaných vlivů záměru „Propojení Dunaj – Dyje“ na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000. **Nejedná se o naturové hodnocení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.**

Lokalita záměru a záměrem ovlivněné okolí jsou pro účely zpracování tohoto hodnocení nazývány tzv. dotčeným územím.

K záměru nebylo v době vyhotovení naturového screening reportu vydáno Stanovisko orgánu ochrany přírody v souladu s ustanovením § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

1.2. Cíl naturového screening reportu

Naturový screening report je zpracován na žádost objednatele.

1.3. Postup zpracování

Postup prací při zpracování naturového screening reportu byl následující:

Nejprve jsem prostudoval podkladovou dokumentaci záměru poskytnutou objednatelem:

- Orientační vyznačení záměru a dotčeného území na mapě.
- Stručný popis záměru

Následně jsem provedl rešerši dostupných odborných podkladů (viz kapitola Literatura). Jedná se zejména o dokumentaci k lokalitám Natura 2000 v blízkém okolí záměru.

Poté jsem na lokalitě během vegetační sezóny 2025 provedl orientační terénní šetření.

Údaje zjištěné v terénu a získané z odborných podkladů jsem doplnil vyžádanými daty o výskytu druhů z nálezové databáze AOPK ČR (na základě licenční smlouvy o vytěžování databáze): *AOPK ČR (2025): Nálezová databáze ochrany přírody. (on-line georeferencovaná elektronická databáze; portal23.nature.cz). Verze 2025. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. (Citováno 5-5-2025).*

Výčet všech dalších použitých podkladů je uveden v kapitole Literatura.

Předkládaný naturový screening report je vypracován ve struktuře podle Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů vydané jako částka č. 15/2007 ve Věstníku MŽP.

Předběžné závěry naturového screening reportu jsem konzultoval se zástupci objednatele.

1.4. Seznam zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České Republiky

EVL – evropsky významná lokalita

KÚ – krajský úřad

k.ú. – katastrální území

OP – ochranné pásmo

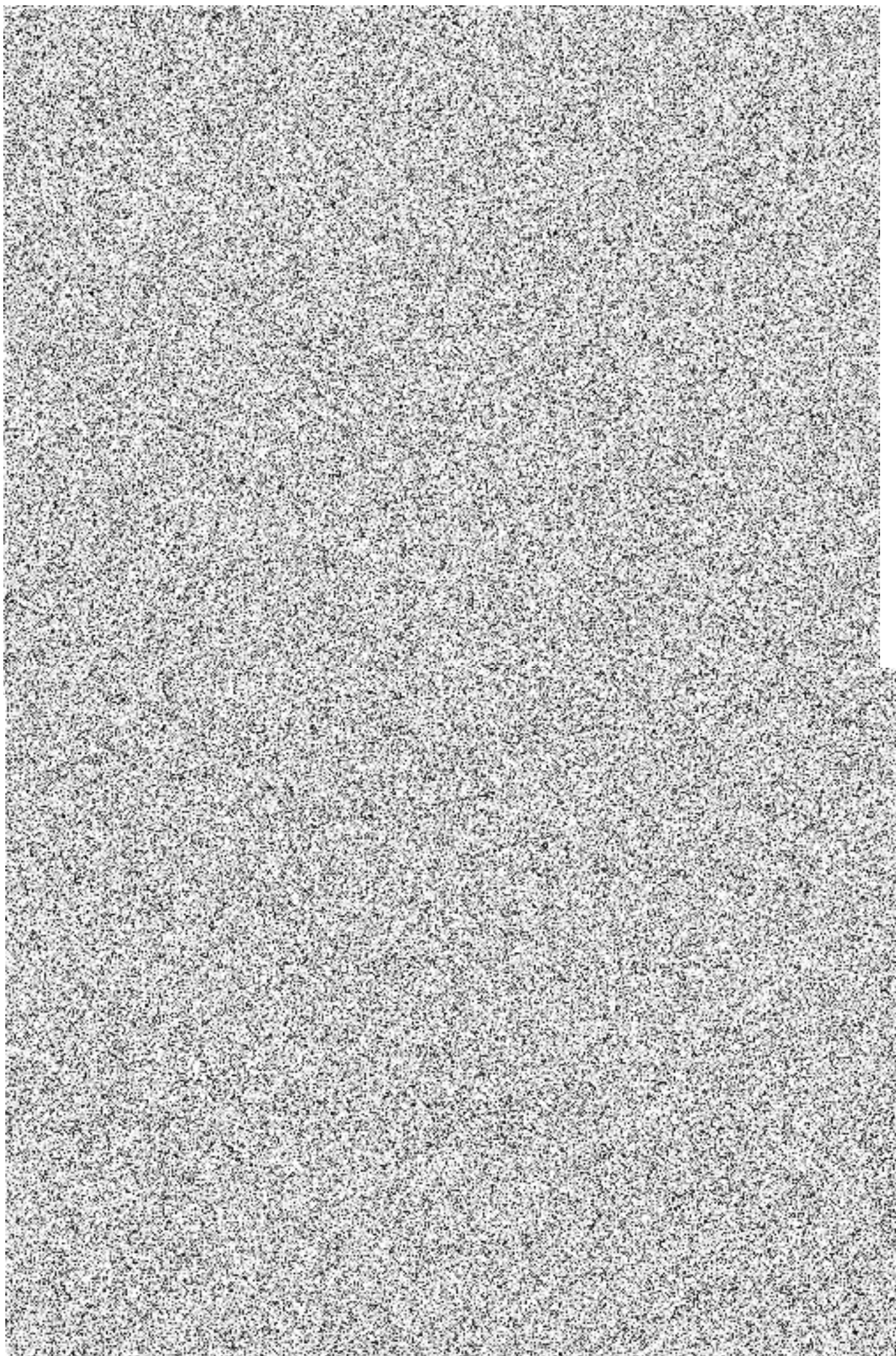
ORP – obec s rozšířenou působností

PO – ptačí oblast

ZOPK – zákon o ochraně přírody a krajiny (č. 114/1992 Sb.)
ZPF – zemědělský půdní fond

2.2. Lokalizace

Umístění záměru – kraj, okres, obec, k.ú.

V době zpracování posudku nebylo známo detailní vedení trasy, ale lze předpokládat, že na území ČR bude záměr procházet níže uvedenými katastrálními územími.

<i>Kraj</i>	<i>Okres</i>	<i>ORP</i>	<i>Obec</i>	<i>Katastrální území</i>
Jihomoravský	Znojmo	Znojmo	Vranov nad Dyjí	Lančov, Podmyče
			Starý Petřín	Jazovice, Nový Petřín
			Šafov	Šafov

2.3. Další údaje o záměru

Varianty

Záměr je v této fázi řešen invariantně.

Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení

Termín zahájení realizace záměru: není zatím stanoven

Termín ukončení realizace záměru: není zatím stanoven

Možnost kumulace s jinými koncepcemi a záměry

K případné kumulaci vlivů může dojít v souvislosti s dalšími záměry d podobnými vlivy v okolí. Spolupůsobícím jevem je využití okolních ploch s dopadem na vodní toky Dunaje a Dyje a Vranovskou přehradu.

Možné přeshraniční vlivy

Jedná se o přeshraniční projekt, jehož převážná část se nachází na území Rakouska. Lze tedy předpokládat, že případné negativní vlivy se tedy uplatní i na území Rakouska.

2.4. Údaje o vstupech

Půda

V době zpracování posudku nejsou rozsahy záborů ZPF případně PUPFL známy, ale lze je vzhledem k rozsahu záměru předpokládat.

Voda

V době zpracování posudku nejsou známy nároky stavby na potřebu vody. Množství přiváděné vody: 18m³/3 (plánováno pro využití v rámci Rakouska) + 4m³/3 (do ČR).

Biologická rozmanitost

Nároky na biologickou rozmanitost nelze v tomto stupni zpracování záměru zodpovědně posoudit.

2.5. Údaje o výstupech

Odpadní vody

V době zpracování posudku nejsou údaje známy.

3. Údaje o lokalitách Natura 2000

3.1. Identifikace potenciálně dotčených evropsky významných lokalit a ptačích oblastí

V souvislosti se záměrem byl zvažován vliv na lokality v blízkém okolí záměru. Záměr bude vzhledem k plánovanému zaústění do Dyje nad Vranovskou přehradou v přímém územním střetu s EVL CZ0624095 Údolí Dyje. Dále se v potenciálně dotčeném území (koridor pro trasu potrubí) nachází EVL CZ0624096 Podyjí a PO CZ0621032 Podyjí, které zahrnují i tok Dyje pod Vranovskou přehradou. Vzhledem k povaze záměru lze očekávat i ovlivnění vzdálenějšího EVL vázaného na vodu, konkrétně EVL CZ0624001 Meandry Dyje.

Jako potenciálně dotčené budou identifikovány zejména ty lokality, které:

- jsou v přímém územním střetu se záměrem nebo v jeho bezprostřední blízkosti,
- jsou ovlivněny v souvislosti se vstupy (těžba surovin, odběr vody, vedení, přípojky sítí atd.), a to ve fázi přípravy, realizace, provozu, ukončení nebo likvidace záměru,
- jsou ovlivněny v souvislosti s výstupy (odpady, emise, odpadní vody, hluk atd.) ve fázi přípravy, realizace, provozu, ukončení nebo likvidace záměru.

Mimo území ČR se v plánovaném koridoru pro trasu potrubí nachází EVL AT1208A00 Thayatal bei Hardegg, která navazuje na rakouské straně hranice na EVL CZ0624096 Podyjí, dále EVL AT1209A00 Westliches Weinviertel a dvě ptačí oblasti PO AT1207000 Kamp- und Kremstal a PO AT1209000 Westliches Winviertel. Záměr je v místě odběru z Dunaje v přímém územním střetu s EVL AT1216000 Tullnerfelder Donau-Auen a PO AT1216V00 Tullnerfelder Donau-Auen.

Přehled lokalit Natura 2000 v okolí záměru na území ČR:

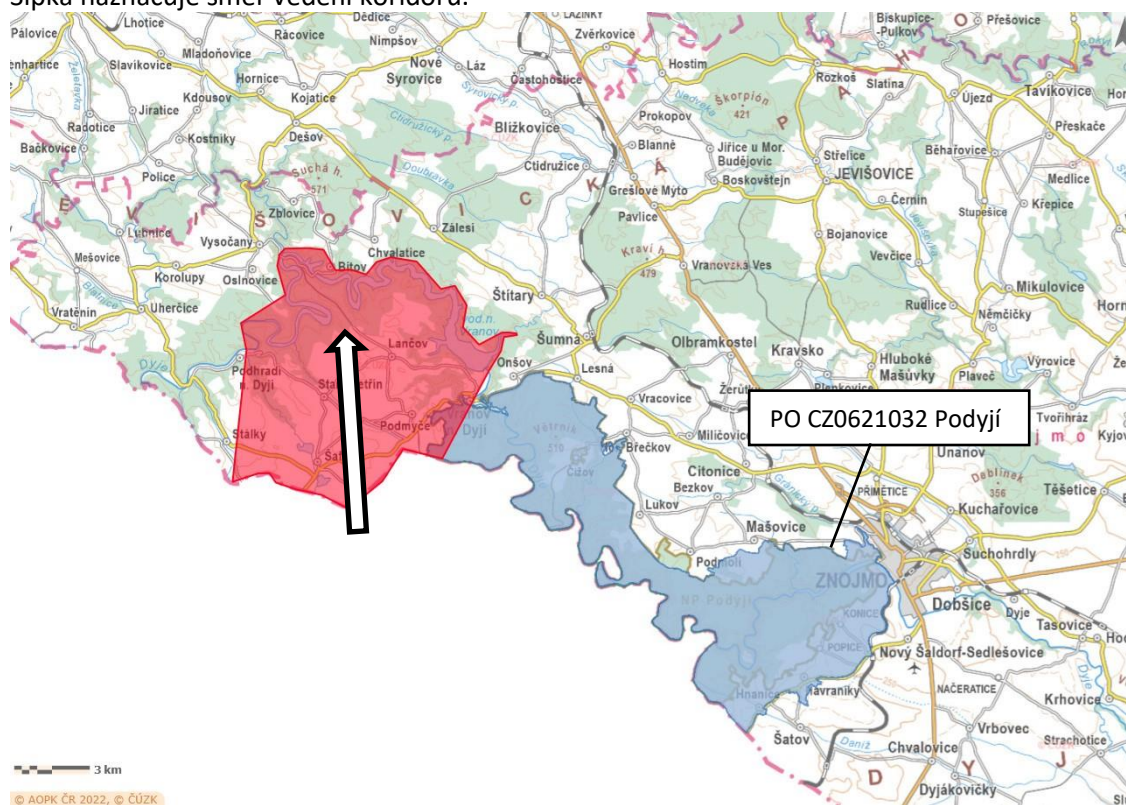
Název	Předměty ochrany	Vzdálenost od záměru
EVL CZ0624095 Údolí Dyje	3150 – přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i>, 3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>, 3270 – bahnité břehy řek s vegetací svazů <i>Chenopodion rubri</i> p.p. a <i>Bidention</i> p.p., 40A0 – kontinentální opadavé křoviny, 6190 – panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>), 6510 – extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i>, <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 8150 – středoevropské silikátové sutě, 8210 – chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů, 8220 – chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů, 8230 – pionýrská vegetace silikátových skal (<i>Sedo-Scleranthion</i>, <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>), 9170 – dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>, 9180 – lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích, 91H0 – panonské šípákové doubravy, 91U0 – lesostepní bory, 1134 – hořavka duhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>), 1124 – hrouzek běloploutvý (<i>Gobio albipinnatus</i>/ <i>Romanogobio vladykovi</i>), 4076 – hvozdík moravský (<i>Dianthus moravicus</i>), 1079 – kovařík fialový (<i>Limoniscus violaceus</i>), 1324 – netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>), 1083 – roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>), 1088 – tesařík obrovský (<i>Cerambyx cerdo</i>).	přímý územní střet
EVL CZ0624096 Podyjí	3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>, 4030 – evropská suchá vřesoviště, 40A0 – kontinentální opadavé křoviny, 5130 – formace jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) na vřesovištích nebo vápnitých trávnících,	možný přímý územní střet v rozsahu 2 až 3 km v závislosti na vedení trasy, zasahuje do území dotčeného záměrem

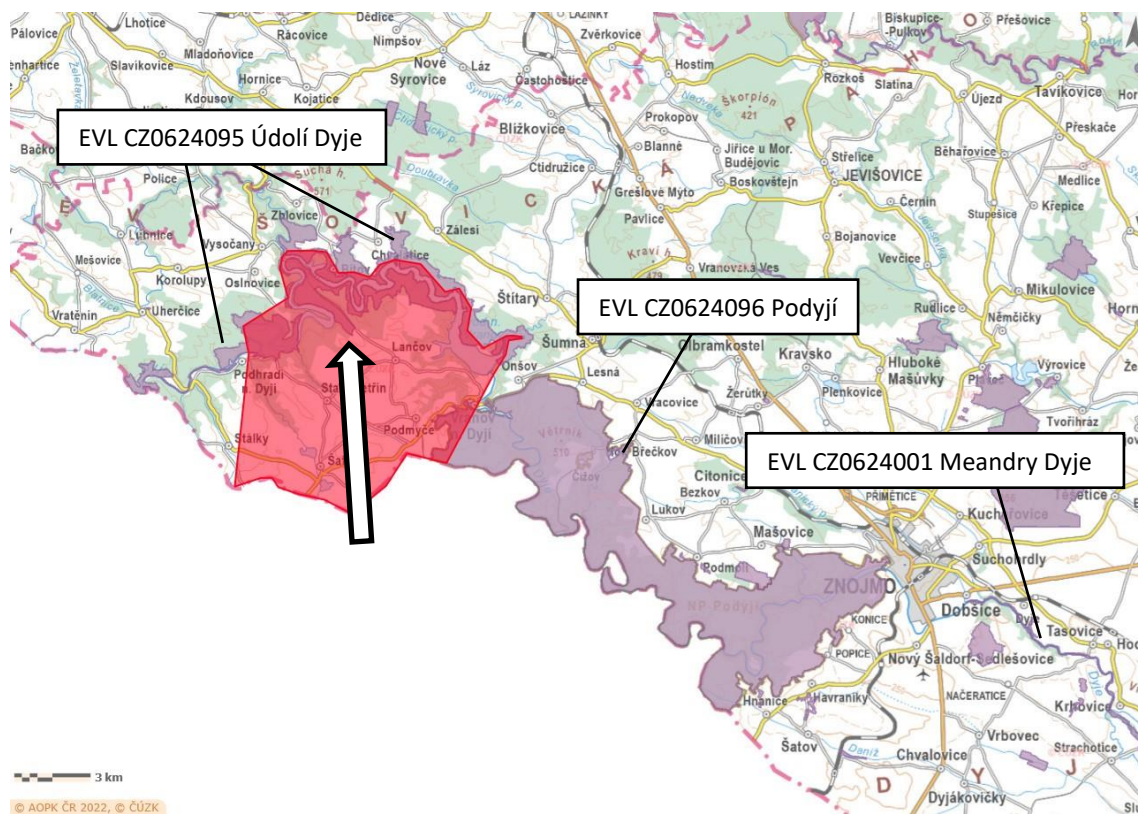
	6190 – panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>), 6210 – polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>), 6510 – extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i>, <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>), 8150 – středoevropské silikátové sutě, 8220 – chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů, 8230 – pionýrská vegetace silikátových skal (<i>Sedo-Scleranthion</i>, <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>), 8310 – jeskyně nepřístupné veřejnosti, 9170 – dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>, 9180 – lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích, 9110 – eurosibiřské stepní doubravy, 1167 – čolek dravý (<i>Triturus carnifex</i>), 2093 – koniklec velkokvětý (<i>Pulsatilla grandis</i>), 1079 – kovařík fialový (<i>Limoniscus violaceus</i>), 1308 – netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>), 1323 – netopýr velkouchý (<i>Myotis bechsteinii</i>), 6199 – přástevník kostivalový (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>/ <i>Euplagia quadripunctata</i>), 1083 – roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>), 1902 – střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>), 1386 – šikoušek zelený (<i>Buxbaumia viridis</i>), 1088 – tesařík obrovský (<i>Cerambyx cerdo</i>), 1163 – vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>), 1303 – vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>).	
PO CZ0621032 Podýjí	A307 – pěnice vlašská (<i>Sylvia nisoria</i>), A429 – strakapoud jižní (<i>Dendrocopos syriacus</i>) a jejich biotopy	možný přímý územní střet v rozsahu 2 až 3 km v závislosti na vedení trasy, zasahuje do území dotčeného záměrem
EVL CZ0624001 Meandry Dyje	3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>, 6430 – vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně, 1037 – klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>).	vzdálenost cca 25 km v závislosti na vedení trasy

Obr. č. 3: Poloha území potenciálně dotčeného záměrem (červeně) vůči PO CZ0621032 Podýjí (modře). Šipka naznačuje směr vedení koridoru.

Obr. č. 4: Poloha území potenciálně dotčeného záměrem vůči EVL CZ0624095 Údolí Dyje, EVL CZ0624096 Podýjí a EVL CZ0624001 Meandry Dyje. Šipka naznačuje směr vedení koridoru.

Dílčí závěr a jeho odůvodnění

V době z pracování posudku není dosud znám přesný průběh trasy navrhovaného propojení Dunaj – Dyje. Území, kterým může plánovaný koridor procházet lze na území ČR rámcově vymezit prostorem mezi Vranovskou přehradou a státní hranicí. Vzhledem k tomu, že jedním z cílů záměru je navýšení vodní bilance v povodí Dyje, lze očekávat, že na území ČR mohou být záměrem potenciálně dotčeny EVL a PO zahrnující vodní tok Dyje, zejména pak EVL CZ0624095 Údolí Dyje, která se rozkládá na březích Dyje a Vranovské přehradě a bude v územním střetu s místem vyústění plánovaného propojení. Předmětem ochrany EVL CZ0624095 Údolí Dyje jsou přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition (3150), nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (3260), bahnité břehy řek s vegetací svazů Chenopodion rubri p.p. a Bidention p.p. (3270), kontinentální opadavé křoviny (40A0), panonské skalní trávníky (Stipo-Festucetalia pallentis) (6190), extenzivní sečené louky nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis) (6510), středoevropské silikátové sutě (8150), chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů (8210), chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů (8220), pionýrská vegetace silikátových skal (Sedo-Scleranthion, Sedo albi-Veronicion dillenii) (8230), dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum (9170), lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích (9180), panonské šípákové doubravy (91H0), lesostepní bory (91U0), hořavka duhová (Rhododendron sericeus amarus), hrouzek běloploutvý (Gobio albipinnatus), hvozdík moravský (Dianthus moravicus), kovařík fialový (Limoniscus violaceus), netopýr velký (Myotis myotis), roháč obecný (Lucanus cervus) a tesařík obrovský (Cerambyx cerdo).

Vzhledem k tomu, že lze očekávat dopady záměru obecně na tok Dyje, mohou být ovlivněny i lokality soustavy Natura 2000 zahrnující tok Dyje pod Vranovskou přehradou, konkrétně EVL CZ0624096 Podyjí s předměty ochrany nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (3260), evropská suchá vřesoviště (4030), kontinentální opadavé křoviny (40A0), formace jalovce obecného (Juniperus communis) na vřesovištích nebo vápnitých trávnících (5130), panonské skalní trávníky (Stipo-Festucetalia pallentis) (6190), polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (Festuco-Brometalia) (6210), extenzivní sečené louky nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis) (6510), středoevropské silikátové sutě (8150); chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů (8220), pionýrská vegetace silikátových skal (Sedo-Scleranthion, Sedo albi-Veronicion dillenii) (8230), jeskyně nepřístupné veřejnosti (8310), dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum (9170), lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích (9180), eurosibiřské stepní doubravy (91I0), čolek dravý (Triturus cristatus), koniklec velkokvětý (Pulsatilla grandis), kovařík fialový (Limoniscus violaceus), netopýr černý (Barbastella barbastellus), netopýr velkouchý (Myotis bechsteinii), přástevník kostivalový (Callimorpha quadripunctaria), roháč obecný (Lucanus cervus), střevíčník pantoflíček (Cypripedium calceolus), šikoušek zelený (Buxbaumia viridis), tesařík obrovský (Cerambyx cerdo), vranka obecná (Cottus gobio) a vrápenec malý (Rhinolophus hipposideros). Nelze zcela vyloučit ani ovlivnění dále po proudu Dyje ležící EVL CZ0624001 Meandry Dyje s předměty ochrany nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (3260), vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně (6430) a klínatka rohatá (Ophiogomphus cecilia). Do dotčeného území rovněž zasahuje PO CZ0621032 Podyjí s předměty ochrany pěnice vlašská (Sylvia nisoria), strakapoud jižní (Dendrocopos syriacus) a jejich biotopy.

Záměrem nemohou být dotčeny žádné další ptáčí oblasti (PO) nebo jiné evropsky významné lokality (EVL) na území ČR, neboť jsou do záměru dostatečně vzdálené a nejsou v dosahu jeho negativních vlivů. V úvahu byla vzata vzdálenost lokalit Natura 2000, jejich předměty ochrany a možné přímé, nepřímé i dálkové vlivy záměru.

V dalším kroku budou identifikovány předměty ochrany, které mohou být záměrem ovlivněny.

3.2. Popis potenciálně dotčených lokalit soustavy Natura 2000

3.2.1. EVL CZ0624095 Údolí Dyje

Zdroj: www.natura2000.cz

Rozloha: 1821,0467 ha
 Souřadnice středu lokality: 15° 44' 21" v.d. 48° 55' 29" s.š.
 Nadmořská výška: 302 – 494 m n. m.

Poloha

Území se nachází v Bítovské pahorkatině na svazích údolí Dyje, v úseku od místa, kde tato řeka vtéká na naše území, k hrázi Vranovské přehrady.

Ekotop

Geologie: Podklad území tvoří převážně metamorfované horniny moravika a moldanubika (ruly, granulity). V údolním zářezu Dyje jsou v oblasti východně od Chvalatické zátoky a západně od Jelení zátoky a v okolí Cornštejna obnaženy krystalické vápence a amfibolity, většinou v polohách o mocnosti několika cm, vzácně až několika m, případně ve formě malých čočkovitých těles uvnitř metamorfitů. Podloží je tedy převážně kyselé, méně bohaté na živiny, jen lokálně se vyskytují vápnité a živné substráty, které svým rozsahem ovlivňují jen druhové složení menších plošek vegetace.

Geomorfologie: Území patří do Uherčické pahorkatiny. Jedná se o plochou pahorkatinu s plochými údolními, která se směrem k hlubokému údolí Dyje zařezávají.

Reliéf: Reliéf je velmi členitý tvořený strmými svahy spadajícími do údolí Dyje případně jejích přítoků. Vzhledem k meandrovitému charakteru původního koryta se v území vyskytují svahy všech orientací. Častý je také výskyt skalních stěn a ostrožen. Na strmé údolní svahy navazují mírně zvlněné zalesněné plošiny.

Pedologie: V bezprostřední blízkosti vodního toku je vymapována fluvizem, na kterou velice často navazuje ranker. Z dalších půdních typů jsou zde zastoupeny zejména kambizemě, hnědozemě a luvizemě.

Krajinná charakteristika: Jedná se o rozsáhlé převážně zalesněné území s pestrá mozaikou nejrůznějších biotopů. Původní neupravený vodní tok má charakter parmového pásma se štěrkovitým dnem až kamenitým podél břehu s jemnými nánosy. Objevují se zde úseky turbulentního proudění. Dále navazující údolí Dyje je dnes zalité vzedmutými vodami přehradního jezera.

Biota

Vegetace v území je velice pestrá, vzhledem k velké škále stanovišť s odlišnými abiotickými podmínkami. Převažujícím typem vegetace jsou hercynské dubohabřiny (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*), které se vyskytují na plošinách a mírných svazích. Druhým plošně nejrozsáhlejším biotopem jsou suťové lesy asociace *Aceri-Carpinetum*, místy i *Lunario-Aceretum*. Další typy lesní vegetace se vyskytují jen ostrůvkovitě. Na jižních strmých svazích a hranách s bazickým podkladem jsou to bazofilní teplomilné doubravy, na kyselém podloží teplomilné acidofilní doubravy a acidofilní doubravy. Na nejextrémnějších stanovištích se vyskytují porosty reliktních borů. Na strmých svazích, skalách a skalních teráskách jsou zachovány plochy primárního bezlesí se skalní vegetací s kostřavou sivou, vegetací efemér a sukulentů, vegetací nízkých xerofilních křovin, suchých bylinných lemů a vysokostébelných trávníků skalních terásek. Z nelesních ploch jsou v území zastoupeny poměrně reprezentativní ovsíkové louky, aluviální psárkové louky a pastviny, pcháčkové louky a tužebníková lada. V okrajových částech Vranovské přehrady se vyskytují také fragmenty mokřadních společenstev a společenstev bahnitých a štěrkovitých náplavů. Z hmyzu byli v území zjištěni např. krasec *Corebus undatus* či tesařík broskvoňový (*Pourpuricenus koehleri*), kovařík *Limoniscus violaceus*, a roháč obecný (*Lucanus cervus*), z plazů ještěrka zelená (*Lacerta viridis*), ryb hrouzek běloploutvý (*Gobio albipinnatus*) a hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*) a z letounů netopýr velký (*Myotis myotis*). Vyskytují se zde četné druhy ptáků vázané na les - datel černý (*Dryocopus martius*), strakapoud velký (*Dendrocopos major*), brhlík lesní (*Sitta europaea*), lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*), budníček lesní (*Phylloscopus*

sibilatix) apod. Prudké skalní srázy jsou tradičním hnízdištěm výra velkého (*Bubo bubo*). Ze vzácných druhů rostlin se zde vyskytuje hvozdík moravský (*Dianthus moravicus*).

Kvalita a význam

Území je významné především různorodostí vegetace a výskytem řady prioritních vegetačních typů (L3.1, L4, T1.1, S1.1, S1.2, T3.1, L6.1, S2B, T6.1A, T6.1B, K4A, M6, V1F). V území se vyskytuje velké množství ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů např. oměj jedhoj (*Aconitum anthora*), brambořík nachový (*Cyclamen purpurascens*), lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*), kruštík širolistý (*Epipactis helleborine*) a dalších. Významná lokalita *Dianthus moravicus* na západním okraji areálu druhu. Pro hrouzka běloploutvého i hořavku duhovou představuje tok Dyje od jezu v Podhradí ke státní hranici unikátní vhodný biotop. Výskyt netopýra velkého, roháče obecného a kovaříka druhu *Limoniscus violaceus*.

Předměty ochrany

- 3150 – přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*,
- 3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*,
- 3270 – bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p.,
- 40A0 – kontinentální opadavé křoviny,
- 6190 – panonské skalní trávníky (*Stipo-Festucetalia pallentis*),
- 6510 – extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*)
- 8150 – středoevropské silikátové sutě,
- 8210 – chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů,
- 8220 – chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů,
- 8230 – pionýrská vegetace silikátových skal (*Sedo-Scleranthion*, *Sedo albi-Veronicion dillenii*),
- 9170 – dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*,
- 9180 – lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich,
- 91H0 – panonské šípákové doubravy,
- 91U0 – lesostepní bory,
- 1134 – hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*),
- 1124 – hrouzek běloploutvý (*Gobio albiguttatus*) syn. hrouzek Vladykovův (*Romanogobio vladykovi*),
- 4076 – hvozdík moravský (*Dianthus moravicus*),
- 1079 – kovařík fialový (*Limoniscus violaceus*),
- 1324 – netopýr velký (*Myotis myotis*),
- 1073 – roháč obecný (*Lucanus cervus*),
- 1088 – tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*).

Pozn: Na portálu drusop.nature.cz je v charakteristice EVL CZ0624095 Údolí Dyje v předmětech ochrany mylně uveden také biotop 3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, který není uveden ve vyhlášovacím dokumentaci.

3.2.2. EVL CZ0624096 Podyjí

Zdroj: www.natura2000.cz

Rozloha: 6 273,1347 ha
 Souřadnice středu lokality: 15° 55' 8" v.d. 48° 51' 16" s.š.
 Nadmořská výška: 219 – 512 m n.m.

Poloha

Rozsáhlé území podél středního toku Dyje ohraničené obcemi Hnanice, Popice, Znojmo, Podmolí, Horní Břečkov, Onšov, Vranov nad Dyjí a státní hranicí s Rakouskem.

Ekotop

Geologie: Podyjí je z regionálně geologického hlediska situováno na jihovýchodních svazích Českého masívu, na něž ve východní části transgreduje neogen karpatské čelní hlubiny. Geologický podklad je v severní části tvořen bítešskou ortorulou, ve střední části dvouslídovým svorem, krystalickými vápenci a muskovitickými kvarcity. Jižní část je tvořena biotitickou žulou a zbřidličnatělou biotitickou žulou. Mimo kaňon Dyje se ostrůvkovitě vyskytují spraše a sprašové hlíny.

Geomorfologie: Území spadá do Šatovské pahorkatiny. Jedná se o pahorkatinu prořezanou hlubokými zaklesnutými meandry řeky Dyje.

Reliéf: Podyjí má charakter členité pahorkatiny vrásno-zlomových struktur a hlubinných vyvřelin České vysočiny s kernou a hrástovou stavbou a s rozsáhlými zbytky zarovnaných povrchů. Reliéf svojí výškovou členitostí odpovídá plochým až členitým vrchovinám. **Pedologie:** V půdním pokryvu převládají kambizemě (modální var. mesobazická, districká) a hnědozemě, na vápencích pak rendziny a rankery. Na dně údolí vznikají fluvizemě. Řeka Dyje zde protéká na zlomu výběžků Českého masívu většinou hlubokým kaňonovitým údolím, substrát je kamenito-štěrkový.

Krajinná charakteristika: Podnebí se řadí do teplé oblasti T2, s roční průměrnou teplotou 8,8°C. Zimy jsou suché a relativně chladné, v údolí řeky Dyje se projevují výrazné teplotní inverze. Území je tvořeno především lesními celky v kombinaci s lučními porosty a skalními hranami s vřesovišti.

Biota

Velká část lesních porostů má polopřirozený charakter. Jedná se o teplomilné doubravy (L6.5A, L6.5B), dubohabřiny (L3.1) až podhorské bučiny (L5.4). V méně příznivých expozicích se objevují acidofilní doubravy (L7.1) a na svazích k Dyji suťové lesy (L4). Z nelesních společenstev je zde zastoupena mozaika vřesovištních asociací *Carici humilis-Callunetum* a *Agrostio vinealis-Genistetum pilosae*, plošky *Gageo bohemicae-Veronicetum dillenii*, zapojené vřesoviště as. *Carici humilis-Callunetum*, v okolí skalek *Agrostio vinealis-Genistetum pilosae*, na hlubší půdě místy přechází v *Potentillo arenariae-Agrostietum vinealis*, na větších plochách i *Gageo bohemicae-Veronicetum dillenii*, výskyt *Cotoneaster integerrimus* a 2 ex. jalovce obecného (*Juniperus communis*), a dále keřů asociace *Prunetum fruticosae*, *Aster linosyris*. Luční porosty jsou zastoupeny především mezofilními ovsíkovými loukami a acidofilními suchými trávníky bez vstavačovitých. Lokalita s výskytem střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) byla v tomto prostoru objevena v poměrně nedávné době, v roce 1989. Druh zde roste v porostu asociace *Galio-Carpinetum* s dominantním dubem zimním (*Quercus petraea*), habrem obecným (*Carpinus betulus*), vtroušenou lípou srdčitou (*Tilia cordata*), javorem babykou (*Acer campestre*) a ojediněle i břízou bělokorou (*Betula pendula*). Bylinný podrost reprezentují druhy světlých a teplých hájů, ke kterým patří například hrachor černý (*Lathyrus niger*), řimbaba okoličnatá (*Pyrethrum corymbosum*), violka srstnatá (*Viola hirta*), prorostlík okrouhlostý (*Bupleurum rotundifolium*), medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), prvosenka jarní (*Primula veris*), pstroček dvoulistý (*Maianthemum bifolium*). Výrazné mozaiky v podrostu lesa tvoří mařinka vonná (*Asperula odorata*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), vraní oko čtyřlisté (*Paris quadrifolia*), samorostlík klasnatý (*Actaea spicata*), kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*) a jaterník podléška (*Hepatica nobilis*). Početnost i druhové složení ryb v Dyji jsou víceméně určovány umělým zarybňováním a sportovním rybolovem. Vysazován je především pstruh obecný (*Salmo trutta*), pstruh duhový (*Oncorhynchus mykiss*), siven americký (*Salvelinus fontinalis*) a lipan podhorní (*Thymallus thymallus*). V některých úsecích se dosud rozmnožují i druhy parmového pásma, např. parma obecná (*Barbus barbus*) a ostroretka stěhovavá (*Chondrostoma nasus*). V přirozeném toku řeky je všude hojná vranka obecná (*Cottus gobio*), jelec proudník (*Leuciscus leuciscus*), místně pak i jelec tloušť (*Leuciscus cephalus*). Zoologicky významnější jsou nálezy hrouzka obecného (*Gobio gobio*), sekavce písečného (*Cobitis taenia*), ježdíka obecného (*Gymnocephalus cernua*) a mřenky mramorované (*Barbatula barbatula*). V okolí řeky Dyje hnízdí rybožravý čáp černý (*Ciconia nigra*), díky přirozenému charakteru toku se na

několika místech vyskytuje skorec vodní (*Cinclus cinclus*). Půda hradu Bítov je sídlem letní kolonie netopýra velkého (*Myotis myotis*). Půda zámku Vranov nad Dyjí je sídlem letní kolonie vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*). Bunkr ŘOP na Šobesu a jeskyně na Králově Stolci představují rovněž sídlo letní kolonie vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*) - kolonie střídavě využívá tyto dva úkryty a navíc ještě půdu hájovny Fládnice (viz panonská oblast). Lesní porosty v okolí Ledových slují představují biotop netopýra velkouchého (*Myotis bechsteinii*) a netopýra černého (*Barbastella barbastellus*). Lesostepní svahy hostí významnou entomofaunu. Z prioritních druhů soustavy NATURA se zde vyskytuje roháč obecný (*Lucanus cervus*), kovařík *Limoniscus violaceus*, tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*) a přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*). V roce 2007 byl na lokalitě Ledové sluje u Vranova nad Dyjí po 89 letech úspěšné ověření výskytu evropsky významného mechu z přílohy II Směrnice o stanovištích šikouška zeleného (*Buxbaumia viridis*).

Kvalita a význam

Poměrně rozsáhlé území zahrnující hluboký kaňon meandrující řeky Dyje a okolní plošinu, území ležící na přechodu dvou velkých fytogeografických oblastí - hercynské a panonské. Oblast je výjimečná svou biologickou rozmanitostí z hlediska zastoupení typů biotopů, tak i počtem vyskytujících se rostlinných a živočišných druhů. Mezi nejvýznamnější biotopy patří plošně rozsáhlé porosty hercynských dubohabřin (L3.1), reprezentativní porosty suťových lesů (L4) a acidofilních teplomilných doubrav s kručinkou chlupatou (L6.5A). Z nelesní vegetace jsou cenná společenstva vodních makrofyt (V4A), šterbinová vegetace silikátových skal a drolin (S1.2), suchá vřesoviště nížin a pahorkatin (T8.1A, T8.1B), skalní vegetace s kostřavou sivou (T3.1), nízké xerofilní křoviny s výskytem skalníků (K4A) a acidofilní vegetace efemér a sukulentů (T1.6B). Na lokalitě se vyskytuje také celá řada prioritních druhů soustavy Natura 2000. Z rostlin je to střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*), který se zde vyskytuje v počtu 271 jedinců včetně 9 polykormonů a také početná a vitální populace koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*). V území se nachází jedna lokalita s regionálně významnou letní kolonií netopýra velkého (*Myotis myotis*) a tři lokality, představující sídla dvou regionálně významných letních kolonií vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*). Lesní porosty v okolí Ledových slují představují významný biotop netopýra velkouchého (*Myotis bechsteinii*) a netopýra černého (*Barbastella barbastellus*). Velmi významný komplex lokalit termofilních druhů hmyzu. Z prioritních druhů soustavy NATURA se zde vyskytuje roháč obecný (*Lucanus cervus*), kovařík *Limoniscus violaceus*, tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*) a přástevník kostivalový (*Callimorpha quadrifolia*). Z ryb a obojživelníků se zde vyskytuje vranka obecná (*Cottus gobius*) a čolek velký (*Triturus cristatus*). Údolí řeky Dyje bylo v minulosti jen málo ovlivněné činností člověka, což přispělo k uchování jeho výjimečných přírodních kvalit. Z těchto důvodů byla navrhovaná lokalita v roce 1991 vyhlášena Národním parkem Podyjí (podle IUCN zařazena do kategorie II. chráněných území). Národnímu parku byl udělen Evropský diplom. Velice významná lokalita mechu z přílohy II Směrnice o stanovištích *Buxbaumia viridis* (šikoušek zelený).

Předměty ochrany

- 3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*,
- 4030 – evropská suchá vřesoviště,
- 40A0 – kontinentální opadavé křoviny,
- 5130 – formace jalovce obecného (*Juniperus communis*) na vřesovištích nebo vápnitých trávnících,
- 6190 – panonské skalní trávníky (*Stipo-Festucetalia pallentis*),
- 6210 – polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*),
- 6510 – extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*),
- 8150 – středoevropské silikátové sutě,

- 8220 – chasmodytická vegetace silikátových skalnatých svahů,
- 8230 – pionýrská vegetace silikátových skal (*Sedo-Scleranthion*, *Sedo albi-Veronicion dillenii*),
- 8310 – jeskyně nepřístupné veřejnosti,
- 9170 – dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*,
- 9180 – lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklicích,
- 91I0 – eurosibiřské stepní doubravy,
- 1167 – čolek dravý (*Triturus carnifex*),
- 2093 – koniklec velkokvětý (*Pulsatilla grandis*),
- 1079 – kovařík fialový (*Limoniscus violaceus*),
- 1308 – netopýr černý (*Barbastella barbastellus*),
- 1323 – netopýr velkouchý (*Myotis bechsteinii*),
- 6199 – přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*/ *Euplagia quadripunctata*),
- 1083 – roháč obecný (*Lucanus cervus*),
- 1902 – střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*),
- 1386 – šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*),
- 1088 – tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*),
- 1163 – vranka obecná (*Cottus gobio*),
- 1303 – vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*).

3.2.3. EVL CZ0624001 Meandry Dyje

Zdroj: www.natura2000.cz

Rozloha: 232,1792 ha
 Souřadnice středu lokality: 16° 10' 47" v.d. 48° 48' 32" s.š.
 Nadmořská výška: 189 – 218 m n.m.

Poloha

Lokalita představuje úsek řeky Dyje v údolní nivě zhruba mezi Dobšicemi a Jaroslavici (okr. Znojmo).

Ekotop

Geologie: Podloží je tvořeno kvartérními fluvialními, převážně hlinito-písčitými sedimenty. Geomorfologie: Lokalita spadá do celku Dyjsko-svratecký úval, podcelku Dyjsko-svratecká niva. Reliéf: Horní úsek toku po Tasovici má charakter průlomového údolí, dále se řeka rozlévá do širší nivy. Pedologie: Na čtvrtohorních říčních náplavech jsou vyvinuty převážně typické fluvizemě. Krajinná charakteristika: Úsek řeky převážně přirozeného charakteru, v okolí převládají pole, obce, vinohrady, v zářezech průlomového údolí se občas vyskytují skalky a travinobylinná lada.

Biota

Dyje je zde mapována jako oživený vodní tok. V korytě se nachází porosty makrofyt, převážně lakušníků (*Batrachium* sp.), ve sníženině v náplavu byl zaznamenán i segment s výskytem hvězdoše (*Callitriche* sp.). Potoční luh v sevřenější části údolí doplněnými říčními rákosinami přechází se změnou reliéfu do mozaiky mezerovitě vyvinutých tvrdých (as. *Quercu-Ulmetum*) a měkkých luhů (as. *Salici-Populetum*). Tvrdé luhy na lokalitě mají převážně charakter mladších výsadeb dubu, jasanu, lípy s vtroušeným jilmem, občas se zachovalými zbytky původního podrostu. Měkké luhy jsou doprovázeny říčními rákosinami (as. *Rorippo-Phalaridetum*) občas v kombinaci s říčními lemy (převážně as. *Aristolochio-Cucubaletum*) a vrbovými křovinami na náplavech.

Kvalita a význam

Převážně neregulovaný úsek Dyje v zájmovém území je významný zachovalostí dynamiky říčního systému. Jde také o významnou druhovou lokalitu klínatky rohaté (*Ophiogomphus cecilia*).

Předměty ochrany

- 3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculon fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*,
- 6430 – vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně,
- 1037 – klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*).

3.2.4. PO CZ0621032 Podyjí

Zdroj: www.natura2000.cz

Rozloha: 7 665,7232 ha
 Souřadnice středu lokality: 15° 59' 8" v.d. 48° 50' 2" s.š.
 Nadmořská výška: 214 – 534 m n.m.

Poloha

Území se nachází na jihu Moravy při hranicích s Rakouskem a je ohraničeno obcemi Vranov nad Dyjí, Lukov, Znojmo a Hnanice. Navrhovaná ptačí oblast zahrnuje Národní park Podyjí a přilehlé okolí mimo národní park. Území má rozlohu 19 km na délku a 2-9 km na šířku.

Ekotop

Geologický podklad tvoří přeměněné horniny krystalinika – proterozoické ruly, fylity, ve střední části krystalické vápence a na východě zčásti hlubinné žulové vyvěřeliny. U Šatova jsou tektonicky zakleslé neogenní uloženiny. Území tvoří převážně okrsek Vranovské pahorkatiny jako menší části podcelku Bítovská pahorkatina. Tato pahorkatina je prořezána hlubokými zaklesnutými meandry řeky Dyje. Velké výškové rozdíly, strmá údolí řeky. Převážně jsou zde hnědé půdy, v údolích nivní půdy, na skalách rankery a surové nevyvinuté půdy.

Biota

Původní vegetace, kterou na většině rozlohy navrhované ptačí oblasti tvořily lesy, se zachovala na značném území. Najdeme tu acidofilní i teplomilné doubravy, dubohabřiny, submontánní bučiny i suťové lesy či olšiny. Na části plošiny byly lesy vykáceny a přeměněny na ornou půdu, louky a pastviny, z nichž část získala vlivem vypalování a extenzivní pastvy podobu zapojených vřesovišť. Pro skalnaté svahy údolí je typický výskyt ostrůvků primárního bezlesí (skalní výchozy a balvanité suti). Tok řeky Dyje je lemován říčními rákosinami, lokálně i fragmenty vrbových křovin. Lužní porosty byly v minulosti ve značné části přeměněny na kosené aluviální louky.

Kvalita a význam

Na území národního parku bylo do roku 1994 zjištěno 161 druhů ptáků. Přestože v oblasti převládají lesy, prioritními druhy z hlediska přílohy I jsou dva druhy otevřené krajiny, která se nachází hlavně v jihovýchodní části oblasti. Strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*) obývá hlavně ovocné sady, zahrady a aleje, stanovištěm pěnice vlašské (*Sylvia nisoria*) jsou křoviny rozptýlené na výslunných travnatých plochách. Specifickým stanovištěm jsou vřesoviště střídaná extenzivními sady a vinicemi. Na tento biotop je vázána většina místní populace strnada lučního (*Miliaria calandra*) či ťuhýka obecného (*Lanius collurio*) - 25-35 párů. Prostředí na styku vřesovišť a sušších lesů vyhovuje skřivanu lesnímu (*Lullula arborea*) - 4-8 párů. Ve světlých lesních porostech hnízdí malá populace lelka lesního (*Caprimulgus europaeus*) 3-6 párů, vhodné dutiny zde může obsadit stále vzácnější dudek chocholatý (*Upupa epops*). V lesních komplexech hnízdí několik párů čápa černého (*Ciconia nigra*) –3-6 párů a včelojeda lesního (*Pernis apivorus*) – 4-8 párů. Typickým druhem dubohabřin je lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*) – 150-200 párů. Věkově strukturované lesní porosty různého typu lákají datla černého (*Dryocopus martius*), strakapouda prostředního (*Dendrocopos medius*) či žlunu šedou (*Picus canus*).

Předměty ochrany

- A307 – pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*),
- A429 – strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*)

a jejich biotopy

3.3. Identifikace potencionálně dotčených předmětů ochrany EVL CZ0624095 Údolí Dyje, EVL CZ0624096 Podyjí, EVL CZ0624001 Meandry Dyje a PO CZ0621032 Podyjí

Na základě rešerše informačních zdrojů, konzultací a po terénní rekognoskaci bylo vyhodnoceno, které předměty ochrany dotčených EVL CZ0624095 Údolí Dyje, EVL CZ0624096 Podyjí, EVL CZ0624001 Meandry Dyje a PO CZ0621032 Podyjí mohou být záměrem ovlivněny. Zvažován byl především charakter záměru, všechny vlivy, vstupy a výstupy záměru a zejména přítomnost předmětu ochrany v místě realizace záměru.

Tab. č. 1: Vyhodnocení dotčených předmětů ochrany EVL CZ0624095 Údolí Dyje.

Předmět ochrany	Přítomnost předmětu ochrany	Možnost ovlivnění	Odůvodnění
3150 – přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i>	NE	NE	Tento předmět ochrany byl dle SDO do seznamu naturových biotopů v této EVL zařazen na základě chyb v mapování.
3270 – bahnité břehy řek s vegetací svazů <i>Chenopodion rubri</i> p.p. a <i>Bidention</i> p.p.	ANO	ANO	Vzhledem k povaze záměru je možné ovlivnění vodních a pobřežních biotopů v souvislosti s přívodem vody z Dunaje a případnou změnou vodních poměrů v povodí Dyje. Rovněž je možný zábor biotopu v případě, že se biotop bude nacházet v místě výpusti.
40A0 – kontinentální opadavé křoviny	ANO	?	Biotop se v EVL vyskytuje roztroušeně, zda bude dotčen, bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru. Bude-li záměr procházet biotopy, které jsou předmětem ochrany lze očekávat jejich ovlivnění v průběhu výstavby, popř. jejich zábor.
6190 – panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	ANO	?	Biotop se v EVL vyskytuje roztroušeně, zda bude dotčen, bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru. Bude-li záměr procházet biotopy, které jsou předmětem ochrany lze očekávat jejich ovlivnění v průběhu výstavby, popř. jejich zábor.
6510 – extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>)	ANO	?	Biotop se v EVL vyskytuje roztroušeně, zda bude dotčen, bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru. Bude-li záměr procházet biotopy, které jsou předmětem ochrany lze očekávat jejich ovlivnění v průběhu výstavby, popř. jejich zábor.
8150 – střeoevropské silikátové sutě	ANO	?	Biotop se v EVL vyskytuje roztroušeně, zda bude dotčen, bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru. Bude-li záměr procházet biotopy, které jsou předmětem ochrany lze očekávat jejich ovlivnění v průběhu výstavby, popř. jejich zábor.

8210 – chasmo fytická vegetace vápnitých skalnatých svahů	ANO	?	Biotop se v EVL vyskytuje roztroušeně, zda bude dotčen, bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru. Bude-li záměr procházet biotopy, které jsou předmětem ochrany lze očekávat jejich ovlivnění v průběhu výstavby, popř. jejich zábor.
8220 – chasmo fytická vegetace silikátových skalnatých svahů	ANO	?	Biotop se v EVL vyskytuje roztroušeně, zda bude dotčen, bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru. Bude-li záměr procházet biotopy, které jsou předmětem ochrany lze očekávat jejich ovlivnění v průběhu výstavby, popř. jejich zábor.
8230 – pionýrská vegetace silikátových skal (<i>Sedo-Scleranthion</i> , <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>)	ANO	?	Biotop se v EVL vyskytuje roztroušeně, zda bude dotčen, bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru. Bude-li záměr procházet biotopy, které jsou předmětem ochrany lze očekávat jejich ovlivnění v průběhu výstavby, popř. jejich zábor.
9170 – dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	ANO	ANO	Biotop je v rámci EVL rozšířený a lze předpokládat ovlivnění v souvislosti se stavebními pracemi a zábor biotopu v místě stavby.
9180 – lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích	ANO	ANO	Biotop je v rámci EVL rozšířený a lze předpokládat ovlivnění v souvislosti se stavebními pracemi a zábor biotopu v místě stavby.
91H0 – panonské šípákové doubravy	NE	NE	Tento předmět ochrany byl dle SDO do seznamu naturových biotopů v této EVL zařazen na základě chyb v mapování.
91U0 – lesostepní bory	ANO	?	Zda bude předmět ochrany dotčen bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru. Bude-li záměr procházet biotopy, které jsou předmětem ochrany lze očekávat jejich ovlivnění v průběhu výstavby, popř. jejich zábor.
1134 – hořavka duhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	ANO	ANO	Vyskytuje se v Dyji především nad Vranovskou přehradou a lze očekávat ovlivnění v souvislosti s přítokem vody z Dunaje do Dyje.
1124 – hrouzek běloploutvý (<i>Gobio albipinnatus</i>) syn. hrouzek Vladykovův (<i>Romanogobio vladykovi</i>)	ANO	ANO	Vyskytuje se v Dyji především nad Vranovskou přehradou a lze očekávat ovlivnění v souvislosti s přítokem vody z Dunaje do Dyje.
4076 – hvozdík moravský (<i>Dianthus moravicus</i>)	ANO	NE	V rámci EVL jsou záznamy o výskytu v terestrických biotopech v PR Růžový vrch na levém břehu Vranovské přehrady. Lze předpokládat, že záměrem nebude dotčen.
1079 – kovařík fialový (<i>Limoniscus violaceus</i>)	ANO	NE	V rámci EVL jsou pouze starší záznamy o výskytu v terestrických biotopech v PR U doutné skály na levém břehu Vranovské přehrady a v PR Bílý kříž mimo potenciálně dotčené území. Lze předpokládat, že záměrem nebude dotčen.

1324 – netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	ANO	NE	Jedná se o druh obývajícím jeskyně a stavby, vzhledem k povaze záměru nebude do jeho biotopu zasahováno.
1073 – roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	ANO	ANO	V rámci EVL jsou záznamy o výskytu v PR Tisová stráž na pravém břehu Vranovské přehrady. Je potenciálně možné ovlivnění, případně zábor biotopu tohoto druhu, pokud bude lokalitou s výskytem druhu procházet trasa koridoru. Přesnější vyhodnocení bude možné až po podrobné terénní rekognoskaci konkrétní trasy záměru.
1088 – tesařík obrovský (<i>Cerambyx cerdo</i>).	ANO	NE	V rámci EVL jsou záznamy o výskytu pouze v terestrických biotopech v PR Růžový vrch na levém břehu Vranovské přehrady. Lze předpokládat, že záměrem nebude dotčen.

Tab. č. 2: Vyhodnocení dotčených předmětů ochrany EVL CZ0624096 Podyjí.

Předmět ochrany	Přítomnost předmětu ochrany	Možnost ovlivnění	Odůvodnění
3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	ANO	ANO	Vzhledem k povaze záměru je možné ovlivnění vodních biotopů v souvislosti s přívodem vody z Dunaje a případnou změnou vodních poměrů v povodí Dyje.
4030 – evropská suchá vřesoviště	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
40A0 – kontinentální opadavé křoviny	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
5130 – formace jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) na vřesovištích nebo vápnitých travních	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
6190 – panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
6210 – polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
6510 – extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>)	ANO	?	Záměrem mohou být ovlivněny pouze v případě, pokud by jimi přímo procházel koridor vedení vody. Vzhledem k výskytu v okrajové části širšího potenciálně dotčeného území, se ovlivnění nepředpokládá. Bude třeba podrobnější rekognoskace konkrétní trasy záměru.
8150 – střeoevropské silikátové sutě	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
8220 – chasmodyfytická vegetace silikátových skalnatých svahů	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.

8230 – pionýrská vegetace silikátových skal (<i>Sedo-Scleranthion</i> , <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>)	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
8310 – jeskyně nepřístupné veřejnosti	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
9170 – dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	ANO	?	Záměrem mohou být ovlivněny pouze v případě, pokud by jimi přímo procházel koridor vedení vody. Vzhledem k výskytu v okrajové části širšího potenciálně dotčeného území, se ovlivnění nepředpokládá. Bude třeba podrobnější rekognoskace konkrétní trasy záměru.
9180 – lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklích	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
91I0 – eurosibiřské stepní doubravy	ANO	NE	Biotopy se v území potenciálně dotčeném záměrem nenacházejí.
1167 – čolek dravý (<i>Triturus carnifex</i>)	ANO	ANO	Jedná se o na vodní biotopy vázaný předmět ochrany, který se vyskytuje v některých rybnících a nádržích v potenciálně dotčeném území, ale nikoliv v toku Dyje. Lze teoreticky předpokládat, že může být dotčen v případě ovlivnění lokalit v souvislosti s výstavbou záměru. Detailní vyhodnocení bude možné až po konkretizaci trasy a terénní rekognoskaci.
2093 – koniklec velkokvětý (<i>Pulsatilla grandis</i>)	ANO	NE	Lokalita, kde se druh vyskytuje v rámci EVL leží mimo území potenciálně dotčené záměrem.
1079 – kovařík fialový (<i>Limoniscus violaceus</i>)	ANO	?	Druh by byl ovlivněn pouze v případě, že by přímo jeho biotopem procházel koridor vedení vody. Zda bude předmět ochrany dotčen bude možno určit až po terénní rekognoskaci trasy záměru.
1308 – netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)	ANO	NE	V území potenciálně dotčeném záměrem je jejich pravidelným zimovištěm zámek Vranov nad Dyjí a jeho okolí. Vzhledem k povaze záměru se neočekává, že by druh mohl být záměrem ovlivněn.
1323 – netopýr velkouchý (<i>Myotis bechsteinii</i>)	ANO	?	Druh by byl ovlivněn pouze v případě, že by přímo jeho biotopem procházel koridor vedení vody. Zda bude předmět ochrany dotčen bude možno určit až po terénní rekognoskaci trasy záměru.
6199 – přástevník kostivalový (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> / <i>Euplagia quadripunctata</i>)	ANO	?	Druh by byl ovlivněn pouze v případě, že by přímo jeho biotopem procházel koridor vedení vody. Zda bude předmět ochrany

			dotčen bude možno určit až po terénní rekognoskaci trasy záměru.
1083 – roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	ANO	?	Druh by byl ovlivněn pouze v případě, že by přímo jeho biotopem procházel koridor vedení vody. Zda bude předmět ochrany dotčen bude možno určit až po terénní rekognoskaci trasy záměru.
1902 – střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)	ANO	NE	Lokality s výskytem druhu se v potenciálně dotčeném území nenachází.
1386 – šikoušek zelený (<i>Buxbaumia viridis</i>)	ANO	NE	Lokality s výskytem druhu se v potenciálně dotčeném území nenachází.
1088 – tesařík obrovský (<i>Cerambyx cerdo</i>)	ANO	NE	Lokality s výskytem druhu se v potenciálně dotčeném území nenachází.
1163 – vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	ANO	ANO	Druh se vyskytuje v toku Dyje pod Vranovskou přehradou a lze předpokládat, že bude ovlivněn v souvislosti s případnými změnami vodních poměrů v povodí Dyje,
1303 – vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>).	ANO	NE	Jedná se o druh obývajících jeskyně, případně sklepy budov. Vzhledem k povaze záměru se dá předpokládat, že jím nebude ovlivněn.

Tab. č. 3: Vyhodnocení dotčených předmětů ochrany EVL CZ0624001 Meandry Dyje.

Předmět ochrany	Přítomnost předmětu ochrany	Možnost ovlivnění	Odůvodnění
3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitriche-Batrachion</i>	ANO	ANO	Vzhledem k povaze záměru je možné ovlivnění vodních biotopů v souvislosti s přívodem vody z Dunaje a případnou změnou vodních poměrů v povodí Dyje.
6430 – vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně	ANO	ANO	Vzhledem k povaze záměru je možné ovlivnění pobřežních vlhkých biotopů v souvislosti s přívodem vody z Dunaje a případnou změnou vodních poměrů v povodí Dyje.
1037 – klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	ANO	ANO	Vzhledem k povaze záměru je možné ovlivnění jejích biotopů na území EVL v souvislosti se změnami vodních poměrů v povodí Dyje.

Tab. č. 4: Vyhodnocení dotčených předmětů ochrany PO CZ0621032 Podyjí.

Předmět ochrany	Přítomnost předmětu ochrany	Možnost ovlivnění	Odůvodnění
A307 – pěnice vlašská (<i>Sylvia nisoria</i>),	ANO	NE/?	Předmět ochrany by byl ovlivněn pouze v případě, že by přímo jeho biotopem procházel koridor vedení vody. Vzhledem k tomu, že se

			jedná o druh preferující křovinaté stráně a pastviny ve východní části PO, lze předpokládat, že záměrem nebude dotčen.
A429 – strakapoud jižní (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	ANO	NE/?	Druh by byl ovlivněn pouze v případě, že by přímo jeho biotopem procházel koridor vedení vody. Vzhledem k tomu, že se jedná o druh preferující listnaté lesy a sady a byl zaznamenán především ve východní části PO v okolí Znojma, lze předpokládat, že záměrem nebude dotčen.

Dílčí závěry a odůvodnění

Vzhledem k tomu, že v této fázi návrhu záměru není znám konkrétní průběh propojení Dunaj – Dyje, nebylo možné u některých předmětů ochrany v této fázi posuzování určit, zda mohou být záměrem ovlivněny.

EVL CZ0624095 Údolí Dyje

Jako potenciálně dotčené předměty ochrany zde byly identifikovány převážně na vodu vázané biotopy, které mohou být ovlivněny v souvislosti s propojením Dyje s Dunajem. Také lze předpokládat ovlivnění v EVL nejvíce zastoupených terestrických biotopů – dubohabřin asociace *Galio-Carpinetum* (9170) a lesů svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklicích (9180) u kterých lze předpokládat, že jimi bude s velkou pravděpodobností procházet koridor vedení vody u vyústění do Dyje. Tyto biotopy mohou být ovlivněny v souvislosti s výstavbou koryta či zatrubnění. Ovlivnění dalších terestrických biotopů, které jsou předmětem ochrany EVL CZ0624095 Údolí Dyje závisí na konkrétní trase vedení vody a definitivní vyhodnocení vlivu bude možné až po podrobné terénní rekognoskaci.

V případě druhových předmětů ochrany je možné ovlivnění především v případě vodních živočichů, konkrétně hořavky duhové (*Rhodeus sericeus amarus*) a hrouzka Vladykovova (*Romanogobio vladykovi*). Některé druhové předměty ochrany EVL CZ0624095 Údolí Dyje se v rámci EVL vyskytují na lokalitách, které pravděpodobně nebudou záměrem dotčeny. Ovlivnění dalších druhů, především některých druhů hmyzu bude možné vyhodnotit až po podrobné terénní rekognoskaci ve fázi, kdy bude známo přesné vedení trasy záměru.

EVL CZ0624096 Podyjí

Jako potenciálně dotčené předměty ochrany zde byly identifikovány převážně vodní biotopy, které mohou být ovlivněny v souvislosti s propojením Dyje s Dunajem. Některé terestrické biotopy, které jsou předmětem ochrany EVL se vyskytují v širším území potenciálně dotčeném záměrem, ale záměrem by mohly být ovlivněny pouze v případě, pokud by jimi přímo procházel koridor vedení vody, což vzhledem k poloze vůči rámcovému směřování trasy není pravděpodobné. Zda bude takový předmět ochrany dotčen, bude možno určit až po navržení konkrétní trasy záměru a řádné terénní rekognoskaci.

Další z biotopových předmětů ochrany EVL CZ0624096 Podyjí se v území potenciálně dotčeném záměrem, které zasahuje do EVL nevyskytují a lze předpokládat, že záměrem vzhledem k jeho povaze nebudou ovlivněny.

V případě druhových předmětů ochrany, lze předpokládat ovlivnění druhů vázaných na vodní prostředí, zejména ryb v toku Dyje, ale v souvislosti s výstavbou může dojít i k ovlivnění biotopů obojživelníků. V případě čolka dravého, jehož výskyt byl zaznamenán i v území potenciálně dotčeném záměrem, nelze jeho možné ovlivnění vzhledem k vazbě na vodní biotopy zcela vyloučit. Pro druhy hmyzu, které jsou předmětem ochrany platí, že mohou být ovlivněny, pokud jejich biotopem prochází přímo koridor vedení vody, což není příliš pravděpodobné. Podrobněji to bude možné vyhodnotit až v závislosti na konkrétním průběhu trasy záměru a po provedení terénní rekognoskace. Některé z terestrických druhů

(netopýři, některé druhy rostlin) v potenciálně dotčeném nemají své biotopy, případně se očekává, že nebudou vzhledem k povaze záměru ovlivněny.

EVL CZ0624001 Meandry Dyje

Jako potenciálně dotčené byly identifikovány všechny předměty ochrany, protože se jedná o vodní a pobřežní biotopy a druh vázaný na okolí vod podél toku Dyje. Lze očekávat jejich ovlivnění v souvislosti s přívodem vody z povodí Dunaje do povodí Dyje.

PO CZ0621032 Podyjí

Do PO CZ0621032 Podyjí zasahuje část území potenciálně dotčeného záměrem. Předměty ochrany mohou být teoreticky ovlivněny v souvislosti se stavebními pracemi, pokud by biotopy s jejich výskytem procházelo přímo vedení koridoru. Podle údajů v nálezové databázi se biotopy s výskytem pěníce vlašské a strakapouda jižního nacházejí spíše ve východní části PO, která leží mimo oblast potenciálně dotčenou záměrem. Ovlivnění se tedy v této fázi nepředpokládá. Přesnější vyhodnocení bude možné až v závislosti na konkrétním průběhu trasy záměru a po provedení terénní rekonoskace.

3.4. Popis (biologie a obecných biotopových nároků) potenciálně dotčených předmětů ochrany

Zdroje popisů:

Soubory doporučených opatření (SDO) dotčených EVL a PO,

karty druhů v ISOP (<https://portal23.nature.cz/kartydruhu/index.php?X=X>)

3.4.1. 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*

Stanoviště tvoří biotop V4A Makrofytní vegetace vodních toků – porosty aktuálně přítomných vodních makrofyt. Jedná se o chudá několikadruhová společenstva schopná růstu v proudících vodách. Na horních a středních tocích řek s kamenitým korytem se vyskytuje jen několik druhů, jejichž vegetativní orgány jsou velmi odolné vůči účinkům proudící vody (např. lakušník vzplývavý – *Batrachium fluitans*), v mírně tekoucích vodách dolních toků je spektrum druhů pestřejší. Nejpočetnější zastoupení biotopu je v západní polovině České republiky. Z řek, kde je alespoň v některém úseku vyvinuta kvalitní říční vegetace, lze jmenovat Ohři, Vltavu, Cidlinu, Orlici, Sázavu a Lužnici. Ohrožení vychází především z nevhodných vodohospodářských úprav, které narušují přirozenou dynamiku vodních toků, a nadměrného přísunu živin. U toků poškozených regulačními úpravami je vhodné provádět změny koryta zpět k přirozenějšímu tvaru. Důležité je v takovém případě rozrůznit stanovištní nabídku střídáním tišin a proudících úseků. V povodí znečištěných toků je vhodná výstavba čistíren odpadních vod.

3.4.2. 3270 bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p.

Stanoviště tvoří biotop M6 Bahnité říční náplavy. Jedná se o pionýrské porosty jednoletých případně víceletých vlhkomilných a nitrofilních rostlin, jejichž druhové složení se liší v závislosti na stáří náplavu a dalších abiotických faktorech. Vyskytují se hlavně na dolních tocích řek, vzácněji též na středních, v místech, kde se usazuje hlinitý materiál naplavenin, na aktivních částech toku i v mrtvých ramenech. Existence tohoto biotopu je podmíněna zachováním přirozené dynamiky vodního toku umožňující periodické zaplavování a obnažování starých náplavů a vznik náplavů nových.

Biotop je ohrožen technickými úpravami vodních toků a všemi zásahy ovlivňujícími přirozenou dynamiku toků. K degradaci přispívá také silná eutrofizace vod a šíření neofytů. Vegetace na náplavech může být nepříznivě ovlivněna rovněž rekreačními aktivitami – koupáním, vodáckými sporty a rybolovem, obzvláště pokud mají masový charakter.

Ochrana biotopu spočívá hlavně v zachování dosud neregulovaných částí toku. S výjimkou omezování invazních druhů není nutný aktivní management.

3.4.3. 9170 dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*

Toto stanoviště zahrnuje několik typů dubohabřin a jde o široce pojatou jednotku, vyskytující se v 1. - 3. lesním vegetačním stupni. Dominantně zastoupenými přirozenými dřevinami jsou dub zimní (*Quercus petraea*), d. letní (*Q. robur*), habr obecný (*Carpinus betulus*) a lípa srdčitá (*Tilia cordata*), dle podmínek stanoviště s příměsí dalších dřevin (*Betula pendula*, *Acer campestre*, *A. platanoides*, *A. pseudoplatanus*, *Sorbus torminalis*). Ve vyšších polohách 3. lesního vegetačního stupně se přidává buk lesní (*Fagus sylvatica*) a jedle bělokorá (*Abies alba*). Dubohabřiny se vyvinuly nejčastěji na živinami bohatých, hlubokých půdách plošin a svahů v teplých oblastech. Keřové patro je v rozvolněnějších lesích dobře vyvinuto, na jeho rozvoj má ale také vliv početnost zvěře. V zapojenějších lesích většinou chybí. V bylinném patře se projevuje výrazný jarní aspekt, pravidelný je výskyt běžných druhů listnatých lesů (i bučin), dle podmínek se přidávají více či méně teplomilné druhy. Habitat dubohabřin zahrnuje několik geograficky diferencovaných typů daných podmínkami. Stanoviště je zde zastoupeno biotopem L3.1 Hercynské dubohabřiny, který je nejrozšířenější jednotkou, postihující většinu teplých oblastí Čech a okraj Českého masívu. Tyto dubohabřiny se vyskytují od nížin po pahorkatiny, kde jsou v nejvyšších polohách na kontaktu s bučinami.

V našich podmínkách jsou dubohabřiny dlouhodobě člověkem ovlivňované. Porosty se v minulosti obhospodařovaly většinou jako lesy nízké a střední, s využitím dobré pařezové výmladnosti habru, vedoucí k jeho upřednostňování, spolu s dubem. Po ukončení výmladkového hospodaření došlo k silnému zapojení přerostlých habrových pařezin na úkor dubu a vymizení mnoha světlomilných, často vzácných druhů rostlin a bezobratlých. Neméně významným jevem je převod lesů na jehličnaté kultury, problémem je šíření invazních dřevin (akát) a bylin (ruderalizace vlivem spárkaté zvěře).

Na konkrétních lokalitách s předpokládaným přirozeným výskytem borovice lesní (*Pinus sylvestris*) nebo smrku ztepilého (*Picea abies*) nezvyšovat jejich celkové zastoupení nad hodnoty odvozených od modelů předpokládané přirozené druhové skladby. V případě výskytu kůrovcových ohnisek je vhodná šetrná asanace dřevní hmoty, chemické prostředky využívat jen v nezbytně nutné míře. Základem prevence je zde včasné zpracování nahodilých těžeb smrku. Na lesních typech, kde je součástí přirozené skladby také jedle, je vhodné její současný podíl zachovat, případně zvýšit na úroveň odpovídající přirozené skladbě. Pro úspěšnou přirozenou obnovu lesa je nezbytné snižování stavu spárkaté zvěře, případnou umělou obnovu spolu s přirozeným zmlazením účinně chránit. Při výsadbách cíleně vnášet chybějící dřeviny, hlavně jedli, při výchově vytvářet věkově a výškově diferencovaný porost. Pro zachování stanovišť dubohabřin je důležité především nerozšiřování umělých kultur jehličnanů a nepůvodních dřevin, především smrku. Druhové složení porostů je nutné udržovat v přirozené formě, místy je velmi žádoucí omezování invazních dřevin jako trnovník akát (*Robinia pseudacacia*) či pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*). Pro zlepšení podmínek v porostech a zachování výskytu vzácných druhů je na některých místech potřebné prosvětlování porostů, hlavně přerostlých starých pařezin.

3.4.4. 9180 lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich

Stanoviště je tvořeno biotopem L4 Suťové lesy, který obsazuje polohy strmých svahů často s výchozy skal a zpravidla hlubší půdy s vysokým obsahem skeletu, bohaté živinami a s velmi dobrou mineralizací listového opadu. Tvoří většinou jen maloplošné porosty. Širokému rozpětí lesních vegetačních stupňů odpovídá i škála

dřevin přirozené dřevinné skladby. Převažují rychle rostoucí dřeviny jako javor mléč a klen (*Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), lípa srdčitá a velkolistá (*Tilia cordata*, *T. platyphyllos*), jilm drsný (*Ulmus glabra*) a ve vyšších polohách i buk lesní (*Fagus sylvatica*) a jedle bělokorá (*Abies alba*). Díky specifickým podmínkám a druhové rozrůzněnosti se zpravidla jedná o strukturně bohaté lesy s různým zapojením. Keřové patro je zpravidla dobře vyvinuto, bylinné patro zahrnuje druhy blíže ekologicky nesespecializované, s přesahem z bučin, dubohabřin či luhů. Typický je pro suťové lesy výskyt nitrofilních a na vlhkost náročných druhů. Špatná dostupnost těchto lokalit do značné míry omezila rozsah přímých lidských zásahů. Přesto ani zde nebyly zcela vyloučeny.

Dnešní porosty jsou tedy jak lidskou rukou téměř nedotčené, tak i lesnický obhospodařované. Výjimku tvoří ani porosty, které vznikly druhotně na dřívě odlesněných plochách. Jejich ohrožení těžbou a obnovou nevhodnými druhy dřevin je zde menší než u jiných lesních biotopů, také proto, že plní významnou půdoochrannou funkci. Na strukturu ale mají vliv vysoké stavy spárkaté zvěře.

Ochranářský management suťových lesů je na dosti lokalitách přednostně bezzásahový, s ponecháním odumřelé dřevní hmoty. Pokud se v porostech provádějí nějaké zásahy, měly by plně respektovat půdoochrannou funkci lesa, případně tuto funkci dle možností posilovat. Při vyklízení dřevní hmoty ve špatně přístupných terénech je nezbytné využít lanových zařízení. Mělo by být maximálně využíváno stávajícího přirozeného zmlazení, v případě umělé obnovy vysazování druhů stanovištně vhodných. Rozsah obnovních zásahů musí respektovat charakter vlastních porostů a rozlohu tohoto stanoviště v EVL.

3.4.5. 6430 vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně

Stanoviště je zde zastoupeno biotopem M7 – Bylinné lemy nížinných řek. Tvoří ho vysokobylinná vegetace s převahou statných bylin a lián, která osidluje zaplavované nivy potoků a řek v blízkém okolí vodního toku, kolem mrtvých ramen, tůní příkopů a kanálů. V přirozených podmínkách jde o vegetaci úzkých lemů, která se vlivem odlesňování říčních niv a zanedbané seče luk v poslední době šíří v ochuzené a degradované podobě. Primárně byla existence tohoto biotopu podmíněna přirozenou dynamikou vodního režimu v nivách a mechanickým účinkem povodní, které omezovaly dřeviny a rychle rostoucí druhy s velkou biomasou. V současnosti je existence tohoto biotopu nejvíce ohrožena právě změnou vodního režimu v nivách, jejich vysycháním a absencí povodní, díky čemuž dochází k ochuzování druhového spektra a k rozvoji běžných nitrofilních druhů. Jedním z nejzávažnějších problémů je rovněž invaze neofytů, která dnes postihuje téměř všechny lokality s výskytem této vegetace.

Zachovalé porosty bez výskytu neofytů je možno považovat za bezzásahové za předpokladu, že na stanovišti funguje přirozená dynamika vodního režimu. V případě porostů s výskytem neofytů je třeba nepůvodní druhy potlačovat sečením.

3.4.6. 1134 hořavka duhová (*Rhodeus amarus*)

- Červený seznam obratlovců ČR – téměř ohrožený (NT)
- Červený seznam IUCN – málo dotčený (LC).

Popis nároků předmětu ochrany dle SDO

Hořavka obývá především stojaté či pomalu proudící vody nižších poloh (rybníky, ramena toků, kanály, zemníky aj.), a to často lokálně v hojném počtu. V tocích se v zimním období přesouvá do proudných úseků. Zdržuje se v hejnech, za potravu jí slouží řasy, rozsivky a rostlinný detrit. Podmínkou výskytu ostrakofilní hořavky duhové je přítomnost vodních mlžů, a to především velevrubů (r. *Unio*) a škeblí (r. *Anodonta*), jimž klade jikry do žaberní dutiny v období od dubna do června, výjimečně až do srpna (v několika dávkách). Jedná se o krátkověkou rybu, výjimečně se dožívá pátého roku, může měřit maximálně deset centimetrů.

Ochrana hořavky duhové musí být nastavena dvojsměrně tak, aby umožňovala podmínky pro rozvoj druhu i hostitelských mlžů. Pro hostitelské mlže jsou limitujícími faktory znečištění toku (hlavně zvýšený obsah dusičnanů), regulace a příčné hrazení toku. Parametry kvality vodního prostředí odrážející ekologické nároky hořavky (potažmo i hostitelských mlžů) jsou uvedeny v příloze 6.5 tohoto dokumentu.

K velkému úbytku lokalit (zejména drobných stojatých vod) došlo v minulosti především kvůli znečištění vodního prostředí a jeho okolí, eutrofizaci (z rybníků vymizela díky intenzifikaci) a

nevhodným technickým zásahům do biotopu vedoucím často k jeho zániku (např. odříznutí ramen v aluviu hrázováním).

V místech ochrany druhu s přirozeným vodním režimem umožňujícím sezónní zaplavování přilehlých ramen s výskytem hořavek je nezbytné takové procesy podporovat. Do drobných přirozených stojatých ploch v aluviu nesmějí být vysazovány dravé druhy ryb (pro udržení přirozené rovnováhy postačí jejich imigrace v průběhu zvýšených průtoků). V EVL je dále nežádoucí používání čeřínků pro lov nástražních ryb.

Samotné větší toky obývané přímo hořavkou duhovou vyžadují omezení regulací (zpevňování břehů, těžbu a úpravu substrátu). Vzhledem k postupnému zanikání aluviálních vod, zejména různých typů říčních ramen a velmi omezeným možnostem vývoje říčních systémů majících za důsledek vznik ramen nových, je třeba citlivě obnovovat zaniklá ramena a prodlužovat „životnost“ zvodnělých tůň a ramen (zprůtočňování, protierozní opatření, někdy také odbahňování). Pouze za speciálních podmínek přizpůsobených ochraně druhu může být provedeno případné odbahnění lokality, jež musí být pouze částečné, tzn. nesmí být odtěžena převážná část sedimentu. Populace hořavky bude dále prosperovat pouze v případě vysazování malého množství dravých ryb.

Rozšíření v ČR

Na našem území hořavka obývá mozaikovitě lokality všech hlavních povodí (Labe, Odry i Moravy), ale nikde se neobjevuje masově na větším území.

Ohrožení

Vzhledem k vazbě na vodní mlže je ohrožována dvojnásob, ztrátou možnosti tření při úbytku hostitelů nejranějších vývojových stádií i ohrožením druhu jako takového (devastací vodního prostředí, znečištěním ad.).

3.4.7. 1124 hrouzek běloploutvý (*Gobio albiginnatus*) syn. hrouzek Vladykovův (*Romanogobio vladykovi*)

- Červený seznam obratlovců ČR - druh zranitelný (VU)
- Červený seznam IUCN – málo dotčený (LC)

Popis nároků předmětu ochrany dle SDO

Hrouzek je bentopelagický druh, který obývá hlubší vody našich větších toků s nižší rychlostí proudění a tvrdým, písčitým nebo jílovitým dnem. Potravu shání převážně v noci a tvoří ji především bentičtí živočichové a rozsivky. Ke tření dochází v květnu a červnu. Podrobnější údaje o biologii tohoto druhu dosud chybějí.

Mezi ohrožující činnosti patří regulace toků, stavba příčných neprůchodných stupňů i znečištění vod. Ochrana druhu musí být založena především na vyloučení vlivu negativních faktorů, zejména nevhodných zásahů do koryta toku. Na všech lokalitách, kde je znám výskyt druhu je zapotřebí důsledně chránit vodní biotop jako celek s důrazem na zachování hlubokých partií toku s tekoucími úseky s nižší rychlostí proudění. Při vodohospodářské údržbě toků je v těchto místech zapotřebí odborně posoudit každý připravovaný zásah.

Rybářské hospodaření by mělo být v EVL směřováno k podpoře přirozených ichtyocenóz. Po dohodě s rybářskými svazy je žádoucí zajistit lokální celoroční hájení všech druhů hrouzků včetně jejich vyloučení z používání jako nástražních rybek z důvodu obtížné identifikace.

Výstavba rybích přechodů by měla být realizována prioritně v horních úsecích EVL.

Rozšíření v ČR

Hrouzek Vladykovův se vyskytuje pouze v povodí Moravy a Dyje, a to jak v obou hlavních tocích, tak i v řadě jejich větších či menších přítoků, např. Svatka, Rokytná a Jihlava.

Ohrožení

Druh je ohrožen hlavně úpravami koryt řek, způsobující homogenizaci benthických habitatů, a přerušením migračního kontinua. V lokalitách se společným výskytem s hrouzkem obecným dochází často k jejich křížení.

3.4.8. 1083 roháč obecný (*Lucanus cervus*)

- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: druh ohrožený (O)
- Červený seznam obratlovců ČR - druh zranitelný (VU)
- Červený seznam IUCN –téměř ohrožený (NT)

Popis nároků předmětu ochrany dle SDO

Roháč obecný, největší evropský brouk, je druhem listnatého lesa (především doubrav, dubohabřin a šípákových doubrav), preferuje rozvolněné lesy, lesní okraje a paseky. Dává přednost teplým nížinným lesům, ale místy vystupuje i do vyšších poloh. Vyžaduje dostatečné množství odumřelého dřeva a starých stromů k vývoji, proto mnohde spíše než v lesích přežívá v městských parcích, oborách, starých sadech a zahradách. Velmi vhodným biotopem jsou pařeziny.

Samice kladou vajíčka do alespoň povrchově trouchnivějšího, především dubového dřeva (známy jsou nálezy ze širokého spektra dřevin, duby jsou však v našich podmínkách preferovány). Larvy, jejichž vývoj je v našich podmínkách tří- až pětiletý, žijí v zemi v okolí ležícího dřeva (části kmenů, klád, pařezů, kořeny), jehož trouchnivějšími částmi se živí, ale i přímo v trouchu.

Dospělí brouci se obvykle líhnou již na podzim a přezimují v kukelních komůrkách, v přírodě se objevují od května (výjimečně v teplých letech již od konce dubna) do srpna, maximum výskytu spadá do června a července. Přes den je brouky možné nalézat na kmenech a v korunách stromů, pozdě odpoledne a večer (při teplém počasí) létají v korunách stromů. Imaga láká ronící míza.

Pro roháče obecného je vhodnou formou hospodaření les nízký anebo střední, avšak pouze za situace, že se jedná o porosty, které jsou touto formou obhospodařovány dlouhodoběji (je mycen po mnoho cyklů obmýtí). Jelikož nově založený les nízký anebo střední nenabízí dostatek mrtvého dříví pro roháče, je nutné při jejich

převodu z lesa vysokého ponechávat část výstavků do fyzického rozpadu (přibližně 50 ks/10 ha). U porostů, které jsou již dlouhodoběji (viz výše) obhospodařovány jako les nízký anebo střední však již toto není nezbytné. Rovněž je potřeba, aby na lokalitě byla zastoupena mozaika porostů nízkého anebo středního lesa různého stáří spodní etáže, zejména aby byl vždy na lokalitě dostatek mladých prosvětlených porostů, v opačném případě je nezbytné ponechávání výstavků do fyzického rozpadu (viz výše). Pokud, vzhledem k rozloze porostů, není možné obhospodařovat les formou nízkého nebo středního lesa, upřednostňuje se podrobný způsob hospodaření s převážným využitím maloplošných obnovních prvků a se zajištěním ochrany přirozeného zmlazení proti zvěři. V případě obnovy holosečné je nutné na holinách ponechat pařezy (představují jeden z nejdůležitějších biotopů pro larvy roháče) a dostatečný počet výstavků. Mýtiny s ponechanými pařezy by přitom měly být spíše menších rozloh. Obecně je porosty nutno směřovat k věkové diverzitě. Je nutno odstranit (odtěžit) z vybraných lokalit nepůvodní a pro tento druh nevhodné druhy dřevin. Těžbu a přibližování dřeva je žádoucí provádět šetrnými technologiemi. Nepřípustná je mechanizovaná příprava půdy včetně naorávání mýtin, vytrhávání a frézování pařezů a výsadba stanovištně nepůvodních dřevin.

Počet výstavků je třeba stanovit podle místních podmínek; v sušších polohách, kde jsou stromy menší ponechávat výstavky více než na vlhčích stanovištích či v lužních lesích, kde dosahují stromy větších dimenzí.

V případě účelově zaměřených porostů (rekreační lesy a lesoparky) je nutno zachovávat v lokalitách dostatečnou zásobu odumřelého dřeva, starých stromů a pařezů. V případě kácení stromů je třeba ponechávat pařezy, jejich frézování do úrovně terénu nepřipadá v úvahu. Velmi vhodné je ponechávání padlých kmenů a případná dosadba mladých dubů.

V případě parků osídlených roháčem je žádoucí zachovat režim krajinářského „anglického parku“ s ponecháním pařezů a kmenů dubů poražených při případných rekonstrukčních zásazích. Odstraňování náletu nepředstavuje pro roháče negativní zásah. Jako prvek aktivního managementu je vhodné

doporučit používání neimpregnovaných dubových špalků zapařovaných do země jako obrubníků a jiných prvků. V zemi zapařené části špalků je však nutné ponechat až do úplného rozpadu.

Hrozbu pro roháče obecného představuje nešetrné lesní hospodaření (zejména pak mechanizovaná příprava půdy a vytrhávání pařezů). Na nelesních stanovištích pak odstranění starých listnatých stromů a případná nevhodná aplikace insekticidů v době výskytu imág.

Rozšíření v ČR

V České republice byl rozšířen v listnatých lesích po celém území, v současnosti je však jeho výskyt lokalizován do několika oblastí, z ostatních pak vymizel. Nejhojněji se vyskytuje na jižní Moravě, v dalších oblastech ČR je rozšířen ostrůvkovitě, poměrně častý je v severozápadních a středních Čechách.

Ohrožení

Roháč obecný je ohrožen především nevhodným lesním hospodařením. Druh potřebuje k vývoji rozsáhlejší listnaté lesy s dostatkem starých stromů, pařezů a trouchnivějících kmenů. Jehličnaté monokultury naproti tomu znemožňují vývoj druhu. Proto lze často roháče nalézt ve starých parcích, kde nalézá vhodné podmínky. Hlavním ohrožujícím faktorem je odstraňování starého dřeva, především vytrhávání pařezů a orba pasek. Výrazný vliv má i přezvěření černou zvěří, která může vyhledávat larvy.

3.4.9. 1167 čolek dravý (*Triturus carnifex*)

- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: druh kriticky ohrožený (KO)
- Červený seznam obratlovců ČR - druh ohrožený (EN)
- Červený seznam IUCN – zranitelný (VU)

Pozn.: v SDO uveden čolek velký (*Triturus cristatus*) s dodatečnou poznámkou, že se podle aktuálních průzkumů (Piálek, 2000) v EVL CZ0624096 Podyjí jedná o populaci čolka dravého (*Triturus carnifex*).

Popis nároků předmětu ochrany dle SDO

Těžiště výskytu tohoto druhu v ČR se nalézá ve výškách 200-300 m n.m. Druh žije v rybnících, jezírkách v lomech a pískovnách, tůních, zřídka i v zatopených příkopech, závlahových kanálech a požárních nádržích.

Biologie je velmi podobná čolku velkému a mezidruhovému rozdíly jsou v současné době předmětem výzkumu. Čolci setrvávají v rozmnožovací fázi života (tzv. vodní fázi) přibližně 3–4 měsíce. Dospělí čolci pak vodu opouštějí a žijí na souši pod kameny, padlým dřevem, v mechu, v úkrytech v zemi apod. Rozmnožování předchází složitě, druhově specifické svatební tance. Samice klade vajíčka na vodní rostliny a různé předměty. Z vajíček se zhruba po dvou týdnech líhnou larvy, které se živí planktonem a přibližně po třech i více měsících se proměňují v čolky. Velké druhy čolků jsou více vázány na vodu než malé, proto i nedospělé čolky nalezneme jak ve vodě, tak i na souši. Čolci zimují v zemních úkrytech: puklinách skal, opuštěných norách hlodavců, ve sklepích a na dně vodních nádrží zahrabání v bahně.

Rozšíření v ČR

Výskyt tohoto druhu je zatím doložen pouze na jižní Moravě v okrese Znojmo z několika lokalit. Kříženci s čolkem velkým byli nalezeni i v jižních Čechách.

Ohrožení

Druh ustoupil především v důsledku změn vodního režimu v krajině jako jsou: odvodňování luk a lesů, regulace potoků a zatrubňování drobných vodotečí, proměna luk v pole, zasypávání jezírek v lomech komunálním odpadem, meliorace, chemizace a podobné zásahy. V neposlední řadě přistupují faktory jako zvýšený autoprovaz, nešetrné rybářské obhospodařování rybníků (vysoké rybí osádky, odbahňování rybníka) a zarybňování jezírek v lomech a pískovnách. Dravé druhy ryb čolky přímo požírají, ryby živící se planktonem čolkům potravně konkurují a čolci jako méně pohyblivá a hůře přizpůsobivá skupina živočichů ustupuje, až vymírá. Obecně lze shrnout, že čolci trpí zánikem biotopů a zásahem do biotopů.

3.4.10. 1163 vranka obecná (*Cottus gobio*)

- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: ohrožený (O)
- Červený seznam obratlovců ČR – téměř ohrožený (NT)
- Červený seznam IUCN – málo dotčený (LC).

Popis nároků předmětu ochrany dle SDO

Vranka obecná obývá horské a podhorské potoky v úsecích s členitým kamenitým nebo šterko-kamenitým dnem, kde se po většinu času ukrývá pod kameny. Její přítomnost vykazuje vysokou kvalitu toku, jde o tzv. bioindikační druh. Pohybuje se jen krátkými poskoky, neboť je vzhledem k absenci plynového měchýře špatným plavcem. Živí se bentickými živočichy. Tření se odehrává na konci března a v dubnu, o jikry nakladené pod větší kameny pečuje samec. Vranka obecná žije maximálně osm let a dorůstá velikosti do 15 cm.

Vranka je velmi citlivá na znečištění toků a dostatek kyslíku ve vodě. Je ohrožená především ničením obývaného biotopu. Do mnoha toků v minulosti unikaly toxické látky, jež zapříčinily vytrávení celých lokálních populací. Toky horních částí povodí s vhodným kamenitým substrátem byly z hlediska tohoto druhu často nevhodně upravovány (např. v rámci meliorací). Predačním tlakem mohou vranky ohrožovat také lososovité ryby, především pstruh obecný, vysazované v nadměrných počtech. Při zásazích do toku (stavebních pracích, těžbě šterků) může vznikat silný zákal, který v jarním období může též významně narušit proces rozmnožování a vývoje juvenilních vranek. V minulosti byla vranka likvidována rybáři při odloveh v chovných částech revírů, neboť byla neprávem považována za silného škůdce na jikrách a plůdku pstruhů. Z dalších negativních faktorů lze zmínit přerušení migračního kontinua stavbou migračních bariér bez plně funkčních rybích přechodů, (nad bariérami se tvoří pro život vranek nevhodné rozlehlé stojaté plochy hostící navíc vyšší abundanci predátorů), dále změny morfologie koryta způsobené technickými úpravami (likvidace různorodých stanovišť, dláždění dna, hrazení toků, těžba kamenitého a šterkového substrátu), které zapříčiňují ztrátu vhodných podmínek pro život druhu, a významné odběry vody z toku (MVE, zavlažování, zasněžování), kdy dochází ke změně charakteru vodního biotopu (nedodržováním minimálního zůstatkového průtoku).

Management spočívá zejména ve vyloučení vlivů významných negativních faktorů. U stávajících odběrných objektů, které jsou lokalizovány v EVL, je nutné stanovovat výši minimálních zůstatkových průtoků se zohledněním individuálních charakteristik lokality, minimálně v limitech směrných hodnot dle metodického pokynu MŽP. Potřebné je také nezasahovat do toku v období rozmnožování a vývoje vranek. Je nutné uchovat tok v klidu (bez rušení lovením ryb procházením toku) v průběhu března a dubna, kdy dochází k rozmnožování a vývoji raných stadií vranek (i při rybářském hospodaření). Je-li část lokality poškozena nevhodnými úpravami, je třeba tyto uvádět do přírodě bližšího stavu (především tvorbou rozmanitého dnového substrátu s převahou omletých kamenů a šterku). Vysazování lososovitých ryb lovné velikosti je možné pouze v množství odpovídajícímu ekologické kapacitě toku s ohledem na přítomnost rybožravých predátorů. Vyloučené je každoroční slovování násady elektrickým agregátem, to je možné jednou za více let nebo jen na části toku, kde se vyskytují převážně pstruzi (např. v tůních).

Rozšíření v ČR

V České republice je rozšířena po celém území ve vhodném prostředí horských a podhorských toků.

Ohrožení

Vranka je velmi citlivá na znečištění a dostatek kyslíku ve vodě, je také ohrožená především ničením obývaného biotopu. Toky horních částí povodí s vhodným kamenitým substrátem byly totiž často nevhodně upravovány (v rámci meliorací či protipovodňových opatření). Ohrožovat predacím tlakem ji mohou také lososovité ryby, především pstruh obecný (*Salmo trutta*), vysazované v nadměrných počtech.

3.4.11. 1037 klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*)

- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: silně ohrožený (SO)
- Červený seznam obratlovců ČR – téměř ohrožený (NT)
- Červený seznam IUCN – málo dotčený (LC).

Popis nároků předmětu ochrany dle SDO

Klínatka rohatá je vázána na nížinné až podhorské potoky, řeky a říčky různé velikosti. Vyskytuje se i ve velkých tocích o šířce desítky až stovky metrů. Preferuje čisté nebo málo znečištěné potoky, říčky a řeky s písčitým nebo štěrkovým dnem se slabou vrstvou detritu a přírodními nebo přírodě blízkými břehy s rozvinutými břehovými porosty. Vyskytuje se od nížin do podhůří. V našich podmínkách je nejčastější v lipanovém až parmovém pásmu. Nejpočetnější populace vytváří v tocích o šířce od deseti do několika desítek metrů. Vývoj larev je dvouletý až čtyřletý. Druh zimuje ve stadiu vajíčka nebo larvy. Larvy žijí na dně v pomaleji proudících úsecích, často se částečně zahrabávají. Dospělci se líhnou od třetí dekády května do poloviny července. Za teplého počasí aktivují až do druhé poloviny září, výjimečně do počátku října. Zaletují i daleko od místa vývoje larev podél toku, zastihneme je však i mimo vodní toky, na prosluněných lesních cestách, u rybníků apod. Larvy se živí především menším vodním hmyzem, např. larvami jepic, chrostíků a dvoukřídlých, jsou poměrně málo selektivní. Dospělci jsou také málo specializovaní predátoři.

Jako u většiny bezobratlých spočívá ochrana klínatky rohaté v důsledné ochraně jejího biotopu. Hrozbu pro populaci klínatky rohaté představuje narušení přirozeného vodního režimu a zásah do hydromorfologie toku.

Rozšíření v ČR

Klínatka rohatá je relativně hojná na vhodných úsecích řek hlavně v Čechách. Početné populace jsou známy např. z Ploučnice na Českolipsku, Smědě na Frýdlantsku, Orlice, Metuje, Chrudimky, Lužnice nebo Dračice. Na Moravě je tento druh znám především ze středního a dolního toku řeky Moravy a dolního toku Jihlavy a Dyje. Ve Slezsku se vyskytuje na řece Odře.

Ohrožení

Tuto vážku je ohrožuje především napřimování vodních toků, zpevňování břehů, stavba jezů a přehradních nádrží, těžba písku z říčních koryt. Nebezpečím pro tento druh může být dále nekontrolované a nadměrné vysazování některých rybích druhů, likvidace břehových porostů a znečišťování vody průmyslem a zemědělskou činností.

4. Hodnocení vlivů záměru na předměty ochrany a celistvost potenciálně dotčených EVL CZ0624095 Údolí Dyje, EVL CZ0624096 Podyjí, EVL CZ0624001 Meandry Dyje a PO CZ0621032 Podyjí

4.1. Hodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Zadavatelem dodané podklady, dostupné datové zdroje, konzultace a vlastní terénní průzkumy jsou dostatečné pro vypracování naturového screening reportu a umožňují posouzení záměru na požadované velmi obecné úrovni.

4.2. Negativní vlivy záměru

Dle metodiky hodnocení jsou jako relevantní vlivy zvažovány takové přímé a nepřímé vlivy záměru, které svojí podstatou mohou ovlivnit kvantitativní a kvalitativní charakteristiky předmětů ochrany a celistvost lokality soustavy Natura 2000. Jako možné vlivy záměru byly identifikovány následující:

1/ Trvalý zábor biotopu

K trvalému záboru biotopu může dojít v místech vedení koridoru pro přívod vody z Dunaje do Dyje.

2/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu

K ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu dojde ve fázi výstavby v místech stavebních prací, při zemních pracech a pojezdech techniky v místech územních střetů s lokalitami soustavy Natura 2000. Ve fázi provozu vliv zahrnuje dopady přivedení další vody do Dyje a tím změnu vodní bilance v povodí, případně vlivy přímo v místě napojení koridoru. Budou ovlivněny především předměty ochrany vázané na vodní prostředí. Vliv na terestrické biotopy na březích Dyje se projeví spíše v souvislosti se zlepšením vodní bilance v povodí Dyje. Rovněž nelze vyloučit vliv kácení dřevin na biotopy hmyzu a ptáků.

3/ Náhodné usmrcení

Je potenciálně možné v průběhu stavebních prací a pojezdech techniky, pokud budou probíhat v biotopech s výskytem předmětů ochrany. Týká se potenciálně obojživelníků a hmyzu, případně ryb.

4/ Rušení v době hnízdění.

Vliv zahrnuje pojezdy strojů a dopravních mechanismů v místech střetu záměru s lokalitami soustavy Natura 2000. K rušení dochází také při kácení a vyřezávání dřevin souvisejících se stavbou, případně v ochranném pásmu plánovaného přívodu vody. Tento vliv lze téměř vyloučit, pokud budou veškeré práce prováděny mimo hnízdní období.

5/ Fragmentace biotopu

Nově vytvořené umělé koryto vodoteče, případně zatrubněné vedení s ochranným pásmem s vykácenými dřevinami představuje pro některé druhy migrační bariéru.

4.3. Hodnocení vlivů záměru na dotčené předměty ochrany

Pro hodnocení významnosti vlivů byla využita stupnice převzatá z metodiky naturového posouzení MŽP ČR z roku 2007.

Vliv	Hodnota	Popis
Významný negativní	-2	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplyvá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat.
Mírně negativní	-1	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej minimalizovat navrženými zmírňujícími opatřeními.
Nulový	0	Záměr nemá žádný vliv.
Mírně pozitivní	+1	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírně příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
Významný pozitivní	+2	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

Poznámka: Vlivy na prioritní stanoviště či druhy nemohou být hodnoceny stejně jako u ostatních předmětů ochrany (viz § 45i, odst. 10). Platí, že při identifikaci významného negativního vlivu na lokality s prioritními typy přírodních stanovišť a druhů je vždy třeba prokázat převažující důvody veřejného zájmu týkající se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí. V takovém případě je na Ministerstvu životního prostředí, aby rozhodlo o odůvodněnosti realizace záměru, případně aby požádalo o stanovisko Evropskou komisi.

4.3.1. 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624096 Podyjí, 2015;

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu: dobrá hodnota

Cílový stav předmětu ochrany:

Udržení rozlohy na úrovni z doby vyhlášení EVL a zlepšení stavu ve srovnání s úrovní při vyhlášení EVL. Cílovým stavem je makrofytní vegetace vodních toků rostoucí v proudících vodách přírodě blízkých toků s pestrými biotopovými podmínkami, s bohatým zastoupením lakušníku vzplývavého (*Batrachium fluitans*) a pomístně též hvězdoše háčkatého (*Callitriche hamulata*), bez přítomnosti invazních a expanzivních rostlin. V současnosti je společenstvo ohroženo nevhodným kolísáním průtoků v toku a eutrofizací.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624001 Meandry Dyje, 2015

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu: významná hodnota

Cílový stav předmětu ochrany:

Vhodným managementem udržet kvalitu a rozlohu porostů ve stavu jako při vyhlášení.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu

Kvantitativní údaje

Výskyt ve všech EVL v ČR	Stanoviště je předmětem ochrany v 34 EVL.
Rozloha v EVL CZ0624096 Podyjí	55,5532 ha ¹
Rozloha v EVL CZ0624001 Meandry Dyje	3,1061 ha ²

¹ Údaj z SDO pro EVL CZ0624096 Podyjí² Údaj z SDO pro EVL CZ0624001 Meandry Dyje**Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů**

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu
3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
3260 – nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	0 až -1

Odůvodnění

Jedná se o biotop, který je ohrožen zejména změnami přirozené dynamiky toku a také nadměrným přísunem živin. Změny v koncentracích některých látek v souvislosti s propojením Dunaje s Dyjí nelze vyloučit a mohou mít na biotop potenciálně negativní dopad. Porovnáním kvality vody zejména co se týká organického znečištění je možné rámcově odhadnout, zda může mít záměr negativní vliv na kvalitu vody v Dyji. Dopady záměru lze definitivně vyhodnotit až na základě přesných údajů o záměru a po podrobnějším průzkumu.

4.3.2. 3270 Bahnitě břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p.

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje, 2017

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu: dobrá hodnota**Cílový stav předmětu ochrany:**

Udržet stav při vyhlášení.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

- 1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu v souvislosti se změnami vodních poměrů,
- 2/ Záběr biotopu v souvislosti s výstavbou propojovacího kanálu.

Kvantitativní údaje

Výskyt ve všech EVL v ČR	Stanoviště je předmětem ochrany v 9 EVL.
Rozloha v EVL CZ0624095 Údolí Dyje	0,8328 ha ¹

¹ Údaj z SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje**Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů**

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
-----------------	-----------------------------

	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu	Trvalý zábor biotopu
3270 – Bahnité břehy řek s vegetací svazů <i>Chenopodion rubri</i> p.p. a <i>Bidention</i> p.p.	0 až -1	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
3270 – Bahnité břehy řek s vegetací svazů <i>Chenopodion rubri</i> p.p. a <i>Bidention</i> p.p.	0 až -1

Odůvodnění

Jedná o biotop vázaný na vodní prostředí, který je ohrožen především změnami přirozené dynamiky toku. Záměr bude mít na tato stanoviště mírný negativní vliv v případě, že dojde k jejich záboru v místě vyústění přívodu vody do Dyje. Dopady záměru lze definitivně vyhodnotit až na základě přesných údajů o záměru a po podrobnějším průzkumu.

4.3.3. 9170 dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje, 2017

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu: dobrá hodnota

Cílový stav předmětu ochrany:

Udržet stav při vyhlášení.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Trvalý zábor biotopu v souvislosti s výstavbou propojovacího kanálu

Kvantitativní údaje

Výskyt ve všech EVL v ČR	Stanoviště je předmětem ochrany ve 106 EVL.
Rozloha v EVL CZ0624095 Údolí Dyje	813,5555 ha ¹

¹ Údaj z SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
	Trvalý zábor biotopu
9170 – dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
9170 – dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	0 až -1

Odůvodnění

Záměr bude mít na tato stanoviště mírný negativní vliv související s pravděpodobným záborem tohoto biotopu v trase přírodního kanálu. Dopady záměru lze definitivně vyhodnotit až na základě přesných údajů o záměru a po podrobnějším průzkumu.

4.3.4. 9180 lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje, 2017

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu: dobrá hodnota

Cílový stav předmětu ochrany:

Udržet stav při vyhlášení.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Trvalý zábor biotopu v souvislosti s výstavbou propojovacího kanálu

Kvantitativní údaje

Výskyt ve všech EVL v ČR	Stanoviště je předmětem ochrany ve 108 EVL.
Rozloha v EVL CZ0624095 Údolí Dyje	129,5357 ha ¹

¹ Údaj z SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
	Trvalý zábor biotopu
9180 – lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
9180 – lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich	0 až -1

Odůvodnění

Záměr bude mít na tato stanoviště mírný negativní vliv související s pravděpodobným záborem tohoto biotopu v trase přírodního kanálu. Dopady záměru lze definitivně vyhodnotit až na základě přesných údajů o záměru a po podrobnějším průzkumu.

4.3.5. 6430 vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624001 Meandry Dyje, 2015

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu: dobrá hodnota

Cílový stav předmětu ochrany:

Udržet stav při vyhlášení.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu v souvislosti se změnami vodních poměrů

Kvantitativní údaje

Výskyt ve všech EVL v ČR	Stanoviště je předmětem ochrany v 62 EVL.
--------------------------	---

Rozloha v EVL CZ0624001 Meandry Dyje	1,8565 ha ¹
--------------------------------------	------------------------

¹ Údaj z SDO pro EVL CZ0624001 Meandry Dyje

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu
6430 – vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně	0 až +1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
6430 – vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně	0 až +1

Odůvodnění

V EVL CZ0624001 Meandry Dyje reprezentují toto stanoviště bylinné lemy nížinných řek, které jsou v současné době nejvíce ohroženy změnou vodního režimu v nivách, absencí pravidelných povodní a vysycháním. Vzhledem k povaze záměru, kdy lze očekávat zlepšení vodní bilance v toku Dyje, je možné očekávat i mírně pozitivní vliv záměru. Dopady záměru lze však definitivně vyhodnotit až na základě přesných údajů o záměru a po podrobnějším průzkumu.

4.3.6. 1134 hořavka duhová (*Rhodeus amarus*)

Kvalita

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje, 2017

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu (zdroj: SDO):

Populace	Min	Max	Jednotka	Kategorie	Podíl populace	Zachovalost	Izolace	Celkové hodnocení
stálá populace	-	-	-	běžná	$2 \% \geq p > 0 \%$	dobré zachování	populace není izolovaná, leží uvnitř areálu rozšíření druhu	dobrá hodnota

Aktuální stav předmětu ochrany: dle SDF (aktualizace 12/2021) je populace přítomná, početnost jedinců 150 – 3000, celkové hodnocení dosahuje dobré hodnoty.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu v souvislosti se změnami vodních poměrů

Kvantitativní údaje

Celková populace ve všech EVL v ČR	Druh je předmětem ochrany ve 14 EVL.
Populace v EVL CZ0624095 Údolí Dyje	150 – 3000 jedinců ¹

¹ Údaj z SDF pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu
1134 hořavka duhová (<i>Rhodeus amarus</i>)	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
1134 hořavka duhová (<i>Rhodeus amarus</i>)	0 až -1

Podíl ovlivnění - populace

Podíl ovlivněné populace nelze přesně stanovit, odhadem se jedná o desítky jedinců. Populace druhu nebude významně dotčena.

Odůvodnění

Záměr bude mít na tento druh nulový až mírný negativní vliv. Dojde k ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu vzhledem k přivedení vody z Dunaje do toku Dyje. Kvůli propojení toků může teoreticky dojít i ke změnám rybí obsádky v Dyji a např. ovlivnění výskytu vodních mlžů na které je hořavka duhová vázaná při rozmnožování.

4.3.7. 1124 hrouzek běloploutvý (*Gobio albipinnatus*) syn. hrouzek Vladykovův (*Romanogobio vladykovi*)
Kvalita

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje, 2017

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu (zdroj: SDO):

Populace	Min	Max	Jednotka	Kategorie	Podíl populace	Zachovalost	Izolace	Celkové hodnocení
stálá populace	-	-	-	běžná	15 % $\geq p > 2$ %	vynikající zachování	populace není izolovaná, ale je na okraji areálu rozšíření druhu	vynikající hodnota

Aktuální stav předmětu ochrany: dle SDF (aktualizace 12/2021) je populace přítomná, početnost jedinců 10 – 500, celkové hodnocení dosahuje výborné hodnoty.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu

Kvantitativní údaje

Celková populace ve všech EVL v ČR	Druh je předmětem ochrany v 5 EVL.
Populace v EVL CZ0624095 Údolí Dyje	10 – 500 jedinců ¹

¹ Údaj z SDF pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu
1124 – hrouzek Vladykovův (<i>Romanogobio vladykovi</i>)	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
1124 – hrouzek Vladykovův (<i>Romanogobio vladykovi</i>)	0 až -1

Podíl ovlivnění - populace

Podíl ovlivněné populace nelze přesně stanovit, odhadem se jedná o desítky jedinců. Populace druhu nebude významně dotčena.

Odůvodnění

Záměr může mít na tento druh mírný negativní vliv související s možnými dopady propojení toků Dunaje a Dyje na vodní prostředí a rybí obsádku v Dyji.

4.3.8. 1038 roháč obecný (*Lucanus cervus*)**Kvalita v EVL CZ0624095 Údolí Dyje**

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje, 2017

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu (zdroj: SDO):

Populace	Min	Max	Jednotka	Kategorie	Podíl populace	Zachovalost	Izolace	Celkové hodnocení
stálá populace	-	-	-	přítomná	$15 \% \geq p > 2 \%$	dobré zachování	populace není izolovaná, leží uvnitř areálu rozšíření druhu	dobrá hodnota

Aktuální stav předmětu ochrany v EVL CZ0624095 Údolí Dyje : dle SDF (aktualizace 12/2021) je populace přítomná, početnost jedinců není uvedena, celkové hodnocení dosahuje významné hodnoty.

Kvalita v EVL CZ0624096 Podyjí

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624096 Podyjí

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu (zdroj: SDO):

Populace	Min	Max	Jednotka	Kategorie	Podíl populace	Zachovalost	Izolace	Celkové hodnocení
stálá populace	-	-	-	běžná	$15 \% \geq p > 2 \%$	vynikající zachování	populace není izolovaná, leží uvnitř areálu rozšíření druhu	vynikající hodnota

Aktuální stav předmětu ochrany v EVL CZ0624096 Podyjí: dle SDF (aktualizace 11/2023) je populace přítomná, početnost jedinců není uvedena, celkové hodnocení dosahuje významné hodnoty.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

- 1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu v souvislosti s případným kácením dřevin v trase přírodního kanálu.
- 2/ Zábór biotopu v případě vedení kanálu přes biotopy s výskytem druhu.
- 3/ Náhodné usmrcení v průběhu stavebních prací.

Kvantitativní údaje

Celková populace ve všech EVL v ČR	Druh je předmětem ochrany ve 36 EVL.
Populace v EVL CZ0624095 Údolí Dyje	neuvedeno ¹
Populace v EVL CZ0624096 Podyjí	neuvedeno ²

¹ Údaj z SDF pro EVL CZ0624095 Údolí Dyje

² Údaj z SDF pro EVL CZ0624096 Podyjí

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu		
	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu	Zábór biotopu	Náhodné usmrcení
1038 roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	0 až -1	0 až -1	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
1038 roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	0 až -1

Podíl ovlivnění - populace

Podíl ovlivněné populace nelze přesně stanovit, odhadem se jedná o jednotky až desítky jedinců. Lze očekávat, že populace druhu nebude významně dotčena.

Odůvodnění

V rámci EVL CZ0624095 Údolí Dyje jsou záznamy o výskytu v PR Tisová stráž na pravém břehu Vranovské přehrady. Je potenciálně možný zábór biotopu tohoto druhu, pokud bude lokalitou s výskytem druhu procházet trasa koridoru. V tomto případě dojde také k ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu druhu a možné je i náhodné usmrcení jedinců při stavebních pracích. Méně pravděpodobné je ovlivnění druhu v EVL CZ0624096 Podyjí, do kterého částečně zasahuje oblast potenciálně dotčená záměrem. Přesnější vyhodnocení bude možné až na základě přesných údajů o záměru a po podrobnějším průzkumu.

4.3.9. 1167 čolek dravý (*Triturus carnifex*)

Kvalita

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624096 Podyjí

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu (zdroj: SDO):

Populace	Min	Max	Jednotka	Kategorie	Podíl populace	Zachovalost	Izolace	Celkové hodnocení
----------	-----	-----	----------	-----------	----------------	-------------	---------	-------------------

stálá populace	-	-	-	velmi vzácná	$2\% \geq p > 0\%$	dobré zachování	populace není izolovaná, ale je na okraji areálu rozšíření druhu	dobrá hodnota
----------------	---	---	---	--------------	--------------------	-----------------	--	---------------

Aktuální stav předmětu ochrany: dle SDF (aktualizace 11/2023) je populace přítomná, početnost 50 až 500 jedinců, celkové hodnocení dosahuje výborné hodnoty.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

- 1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu v souvislosti se změnami vodních poměrů.
- 2/ Zátor biotopu v případě vedení kanálu přes biotopy s výskytem druhu.
- 3/ Náhodné usmrcení v průběhu stavebních prací.

Kvantitativní údaje

Celková populace ve všech EVL v ČR	Druh je předmětem ochrany v 7 EVL.
Populace v EVL CZ0624096 Podyjí	50 – 500 jedinců ¹

¹ Údaj z SDF pro EVL CZ0624096 Podyjí

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu		
	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu	Zátor biotopu	Náhodné usmrcení
1167 čolek dravý (<i>Triturus carnifex</i>)	0 až -1	0 až -1	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
1167 čolek dravý (<i>Triturus carnifex</i>)	0 až -1

Podíl ovlivnění - populace

Podíl ovlivnění populace nelze přesně stanovit, odhadem se jedná o jednotky až desítky jedinců. Lze očekávat, že populace druhu nebude významně dotčena.

Odůvodnění

Jedná se o předmět ochrany, který se vyskytuje v některých rybnících a nádržích v potenciálně dotčeném území, ale nikoliv v toku Dyje. Lze teoreticky předpokládat, že může být dotčen v případě ovlivnění lokalit jeho výskytu v souvislosti s výstavbou záměru. Detailní vyhodnocení bude možné až na základě přesných údajů o záměru a po podrobnějším průzkumu.

4.3.10. 1163 vranka obecná (*Cottus gobio*)

Kvalita

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624096 Podyjí

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu (zdroj: SDO):

Populace	Min	Max	Jednotka	Kategorie	Podíl populace	Zachovalost	Izolace	Celkové hodnocení
----------	-----	-----	----------	-----------	----------------	-------------	---------	-------------------

stálá populace	-	-	-	běžná	$2\% \geq p > 0\%$	dobré zachování	populace není izolovaná, leží uvnitř areálu rozšíření druhu	dobrá hodnota
----------------	---	---	---	-------	--------------------	-----------------	---	---------------

Aktuální stav předmětu ochrany: dle SDF (aktualizace 11/2023) je populace přítomná, početnost 500 až 10000 jedinců, celkové hodnocení dosahuje dobré hodnoty.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu v souvislosti se změnami vodních poměrů

Kvantitativní údaje

Celková populace ve všech EVL v ČR	Druh je předmětem ochrany v 30 EVL.
Populace v EVL CZ0624096 Podyjí	500 – 10000 jedinců ¹

¹ Údaj z SDF pro EVL CZ0624096 Podyjí

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu
1163 vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
1163 vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	0 až -1

Podíl ovlivnění - populace

Podíl ovlivnění populace nelze přesně stanovit, odhadem se jedná o desítky až stovky jedinců. Lze očekávat, že populace druhu nebude významně dotčena.

Odůvodnění

Jedná se o druh, který je velmi citlivý na kvalitu vody a případné znečištění a podléhá predaci v případě zvýšeného výskytu dravých ryb. Lze očekávat, že jeho biotop může být ovlivněn v souvislosti s možnými dopady propojení toků Dunaje a Dyje na vodní prostředí a rybí obsádku v Dyji.

4.3.11. 1037 klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*)

Kvalita

Zdroj: SDO pro EVL CZ0624001 Meandry Dyje

Stav předmětu ochrany při zařazení EVL do Evropského seznamu (zdroj: SDO):

Populace	Min	Max	Jednotka	Kategorie	Podíl populace	Zachovalost	Izolace	Celkové hodnocení
stálá populace	70	100	jedinci		$100\% \geq p > 0\%$	vynikající zachování	populace není izolovaná, leží uvnitř areálu	vynikající hodnota

							rozšíření druhu	
--	--	--	--	--	--	--	--------------------	--

Aktuální stav předmětu ochrany: dle SDF (aktualizace 10/2020) je populace přítomná, početnost není uvedena, celkové hodnocení dosahuje významné hodnoty.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu v souvislosti se změnami vodních poměrů

Kvantitativní údaje

Celková populace ve všech EVL v ČR	Druh je předmětem ochrany ve 12 EVL.
Populace v EVL CZ0624001 Meandry Dyje	neuvedeno ¹

¹ Údaj z SDF pro EVL CZ0624001 Meandry Dyje

Hodnocení významnosti jednotlivých vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení významnosti vlivu
	Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu
1037 klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	0 až -1

Celkové hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
1037 klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	0 až -1

Podíl ovlivnění - populace

Podíl ovlivněné populace nelze přesně stanovit, odhadem se jedná o desítky až stovky jedinců. Lze očekávat, že populace druhu nebude významně dotčena.

Odůvodnění

Druh ohrožuje především napřimování vodních toků, zpevňování břehů, stavba jezů a přehradních nádrží, těžba písku z říčních koryt. Nebezpečím pro tento druh může být dále nekontrolované a nadměrné vysazování některých rybích druhů, likvidace břehových porostů a znečišťování vody průmyslem a zemědělskou činností. Lze teoreticky očekávat, že biotop tohoto druhu může být ovlivněn v souvislosti s možnými dopady propojení toků Dunaje a Dyje na vodní poměry a rybí obsádku v Dyji.

4.4. Hodnocení vlivů záměru na celistvost lokalit EVL CZ0624095 Údolí Dyje, EVL CZ0624096 Podyjí, EVL CZ0624001 Meandry Dyje a PO CZ0621032 Podyjí

Tab. 1: Hodnocení vlivů záměru na celistvost lokality EVL CZ0624095 Údolí Dyje

Hodnocené parametry celistvosti lokality	Hodnocení	Odůvodnění
Změny důležitých ekologických funkcí	0	Ekologické funkce lokality nebudou narušeny.
Redukce plochy stanovišť	-1	Plocha stanovišť může být zmenšena (v zanedbatelném rozsahu).
Redukce diverzity lokality	0	Diverzita lokality nebude nijak ovlivněna.

Fragmentace lokality	-1	Lokalita bude z pohledu předmětů ochrany fragmentována.
Ztráta nebo redukce klíčových charakteristik lokality, na nichž závisí existence předmětu ochrany	0	Klíčové charakteristiky nebudou nijak ovlivněny.
Narušení cílů ochrany lokality	0	Cíle ochrany lokality nebudou narušeny.

Tab. 2: Hodnocení vlivů záměru na celistvost lokality EVL CZ0624096 Podyjí

Hodnocené parametry celistvosti lokality	Hodnocení	Odůvodnění
Změny důležitých ekologických funkcí	0	Ekologické funkce lokality nebudou narušeny.
Redukce plochy stanovišť	0	Plocha stanovišť nebude zmenšena.
Redukce diverzity lokality	0	Diverzita lokality nebude nijak ovlivněna.
Fragmentace lokality	0	Lokalita nebude z pohledu předmětů ochrany fragmentována.
Ztráta nebo redukce klíčových charakteristik lokality, na nichž závisí existence předmětu ochrany	0	Klíčové charakteristiky nebudou nijak ovlivněny.
Narušení cílů ochrany lokality	0	Cíle ochrany lokality nebudou narušeny.

Tab. 3: Hodnocení vlivů záměru na celistvost lokality EVL CZ0624001 Meandry Dyje

Hodnocené parametry celistvosti lokality	Hodnocení	Odůvodnění
Změny důležitých ekologických funkcí	0	Ekologické funkce lokality nebudou narušeny.
Redukce plochy stanovišť	0	Plocha stanovišť nebude zmenšena.
Redukce diverzity lokality	0	Diverzita lokality nebude nijak ovlivněna.
Fragmentace lokality	0	Lokalita nebude z pohledu předmětů ochrany fragmentována.
Ztráta nebo redukce klíčových charakteristik lokality, na nichž závisí existence předmětu ochrany	0	Klíčové charakteristiky nebudou nijak ovlivněny.
Narušení cílů ochrany lokality	0	Cíle ochrany lokality nebudou narušeny.

Tab. 4: Hodnocení vlivů záměru na celistvost lokality PO CZ0621032 Podyjí

Hodnocené parametry celistvosti lokality	Hodnocení	Odůvodnění
Změny důležitých ekologických funkcí	0	Ekologické funkce lokality nebudou narušeny.
Redukce plochy stanovišť	0	Plocha stanovišť nebude zmenšena.
Redukce diverzity lokality	0	Diverzita lokality nebude nijak ovlivněna.

Fragmentace lokality	0	Lokalita nebude z pohledu předmětů ochrany fragmentována.
Ztráta nebo redukce klíčových charakteristik lokality, na nichž závisí existence předmětu ochrany	0	Klíčové charakteristiky nebudou nijak ovlivněny.
Narušení cílů ochrany lokality	0	Cíle ochrany lokality nebudou narušeny.

Odůvodnění

Vliv záměru na celistvost EVL CZ0624095 Údolí Dyje je hodnocen jako nízký. Dojde k záboru biotopu v místech vedení trasy kanálu a může dojít i k fragmentaci lokality v souvislosti s výstavbou přírodního koryta a s tím souvisejícím zásahem do okolních biotopů. Míra negativního vlivu záměru na celistvost EVL bude po jeho uskutečnění srovnatelná se stávajícím stavem.

Vzhledem k tomu, že ostatní záměrem potenciálně dotčené lokality soustavy Natura 2000 na území ČR nebudou pravděpodobně s navrhovanou stavbou v přímém územním střetu, byl vliv záměru na celistvost EVL CZ0624096 Podyjí, EVL CZ0624001 Meandry Dyje a PO CZ0621032 Podyjí hodnocen jako nulový.

4.5. Vyhodnocení kumulativních záměrů, synergických a spolupůsobících vlivů

Ke zjištění možných kumulativních záměrů na území ČR byla provedena rešerše informačních systémů EIA (www.cenia.cz) a nebyly zjištěny další záměry, které mohou mít vliv na potenciálně ovlivněné lokality soustavy Natura 2000.

Odůvodnění

Vzhledem k charakteru může mít záměr kumulativní vliv spolu s dalšími záměry s dopadem na kvalitu vody v řekách Dunaj a Dyje a na biotopové a druhové předměty ochrany vázané na vodní prostředí. Vzhledem k tomu, že se jedná o přeshraniční záměr nelze vyloučit ani kumulaci vlivu s dalšími záměry na území Rakouska.

Vzhledem k povaze záměru nelze vyloučit také synergický vliv klimatické změny, v jejímž důsledku dochází v povodí Dyje k posunu klimatu směrem k aridním podmínkám. Toto se může projevit zejména v ovlivnění biotopů vodních organismů a na vodě závislých stanovištích.

4.6. Hodnocení možných přeshraničních vlivů

Odůvodnění

Jedná se o přeshraniční projekt, jehož převážná část se nachází na území Rakouska. Ve vztahu k předmětům ochrany lokality soustavy Natura 2000 na území ČR je proto také možné ovlivnění zavlečením invazních druhů v důsledku propojení s tokem Dunaje.

Mimo území ČR se v plánované trase koridoru nachází EVL AT1208A00 Thayatal bei Hardegg, která navazuje na rakouské straně hranice na EVL CZ0624096 Podyjí, dále EVL AT1209A00 Westliches Weinviertel a dvě ptačí oblasti PO AT1207000 Kamp- und Kremstal a PO AT1209000 Westliches Weinviertel. Záměr je v místě odběru z Dunaje v přímém územním střetu s EVL AT1216000 Tullnerfelder Donau-Auen a PO AT1216V00 Tullnerfelder Donau-Auen. Lze tedy předpokládat, že případné vlivy se tedy uplatní i na území Rakouska a v souvislosti se záměrem mohou být ovlivněny i zahraniční lokality soustavy Natura 2000.

4.7. Stanovení pořadí variant záměru

Záměr je řešen invariantně.

5. Závěr

5.1. Závěr z hlediska významnosti vlivu

Předpokládá se, že hodnocený záměr „**Propojení Dunaj – Dyje**“ **nebude** mít v předložené podobě **významný negativní vliv** na předměty ochrany ani celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí na území ČR.

Předpokládá se, že záměr může mít **mírný negativní vliv** na celistvost a **mírný negativní až nulový vliv** na předměty ochrany EVL CZ0624095 Údolí Dyje: 3270 bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p., 1134 hořavka duhová (*Rhodeus amarus*), 1124 hrouzek Vladykovův (*Romanogobio vladykovi*), 1073 roháč obecný (*Lucanus cervus*) a **mírný negativní vliv** na předměty ochrany EVL CZ0624095 Údolí Dyje: 9170 dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*, 9180 lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich.

Předpokládá se, že záměr může mít **nulový vliv** na celistvost a pouze **mírný negativní až nulový vliv** na předměty ochrany EVL CZ0624096 Podyjí: 3260 nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, 1167 čolek dravý (*Triturus carnifex*) a 1163 vranka obecná (*Cottus gobio*).

Předpokládá se, že záměr může mít **nulový vliv** na celistvost, pouze **mírný negativní až nulový vliv** na předměty ochrany EVL CZ0624001 Meandry Dyje: 3260 nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* a 1037 klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*) a **nulový až mírně pozitivní vliv** na předměty ochrany EVL CZ0624001 Meandry Dyje: 6430 vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně.

Předpokládá se, že záměr může mít **nulový vliv** na celistvost a předměty ochrany PO CZ0621032 Podyjí.

Navrhují se proto zmírňující a preventivní opatření pro fázi realizace.

5.2. Opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru včetně jejich odůvodnění

1. Vzhledem k potenciálnímu ovlivnění celistvosti a předmětů ochrany lokalit soustavy Natura 2000 by v další fázi projektové přípravy bylo vhodné zpracovat k záměru naturové hodnocení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.
2. V konkrétní trase záměru provést průzkum zaměřený na výskyt předmětů ochrany.
3. Posoudit potenciál zavlečení invazních druhů, zejména ryb a měkkýšů.
4. Kácení, stavební a jiné rušivé práce na klíčových lokalitách by měly být prováděny mimo hnízdní období ptactva a mimo rozmnožování obojživelníků.

5.3. Srovnání vlivu záměru bez opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů

Případná zmírňující opatření budou stanovena a dohodnuta s investorem v pozdější fázi, kdy budou známy podrobnosti ohledně trasování a technického provedení záměru. Pokud by nebyla zmírňující opatření realizována, mohl by být vliv záměru na předmět ochrany lokality Natura 2000 významnější.

6. Použité zdroje informací

Literatura

AOPK ČR 2023: Nálezová databáze ochrany přírody. (on-line georeferencovaná elektronická databáze; portal.nature.cz). Verze 2023. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. (Citováno 31-8-2023).

Härtel H., Lončáková J., Hošek M (2009): Mapování biotopů v České republice. – Východiska, výsledky, perspektivy. - AOPK ČR, Praha.

Chobot K. & Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

Chvojková E., Volf O., Kopečková M., Hummel J., Čížek O., Dušek J., Březina S., Marhoul P. (2011): Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. – o.s. Ametyst, Prusiny, 97 p.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. – 2. vydání, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Kolektiv (2001): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.

Kolektiv (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/ 4.

Koutecký B., Hustáková K., Zedková B. (2015): Soubor doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Údolí Dyje CZ0624095. AOPK ČR, 2015.

Marhoul P., Turoňová D. (eds.) (2008). Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000: Metodika AOPK ČR. 1. vyd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 163 s. ISBN 978-80-87051-38-2.

Petříček V. et al..(1999) : Péče o chráněné území, I. a II. AOPK ČR Praha.

Piálek J., Zavadil V., Valíčková R. (2000): Morphological evidence for the presence of *Triturus carnifex* in the Czech Republic. *Folia Zoologica*, 49: 33-40.

Reiterová L., Stejskal R., Škorpík M. (2015): Soubor doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Podyjí CZ0624096. Správa NP Podyjí, 2015.

Volf O. (2013): Hodnocení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Zedková B., Hustáková K. (2014): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Meandry Dyje CZ0624001. AOPK ČR, 2014

Legislativa

Metodický pokyn Ministerstva životního prostředí ČR uveřejněný ve Věstníku MŽP, listopad 2018, částka 8 (č. j. MŽP/2018/130/847), kterým se upravuje postup posouzení prováděného podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v rámci postupu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Metodický pokyn MŽP uveřejněný ve Věstníku MŽP č. 11/2007 a upravující způsob vyhodnocení významnosti vlivů plánovaných koncepcí a záměrů hodnocených v procesech SEA/EIA z pohledu Natury 2000.

Metodický materiál pro vypracování "naturového" hodnocení, který na základě pětiletých zkušeností s hodnocením u všech skupin předmětů ochrany území soustavy Natura 2000 shrnuje problémy s hodnocením a uvádí pravidla pro jejich řešení a u vybraných předmětů ochrany dále podává podrobnější metodický návod k vyhodnocení významnosti vlivů záměrů a koncepcí.

Nařízení vlády č. 132/2005 Sb. ve znění č. 371/2009 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.

Nařízení vlády (č. 318/2013) o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit.

Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP, ročník XVII, částka 11, listopad 2007.

Směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků.

Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Vyhláška MŽP ČR č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Internetové zdroje

Popisy evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (www.natura2000.cz, <https://natura2000.eea.europa.eu/>)

Popisy ekologie živočichů (<http://portal.nature.cz/kartydruhu/>, <https://www.biolib.cz/cz>, <https://cs.wikipedia.org/>)

Popisy ekologie rostlin (www.botany.cz).

Mapa přírodních stanovišť a mapa aktualizace biotopů (mapomat.nature.cz).

Údaje o zvláště chráněných objektech (drusop.nature.cz).

Nálezová data ochrany přírody (<https://ndop.nature.cz>)

Údaje o dalších záměrech v území (www.cenia.cz).

